

BROKSKAT-URDU-HINDI-ENGLISH DICTIONARY

N. RAMASWAMI

CENTRAL INSTITUTE OF INDIAN LANGUAGES
Manasagangotri, Mysore-570 006

**BROKSKAT-URDU-HINDI-ENGLISH
DICTIONARY**

CENTRAL INSTITUTE OF INDIAN LANGUAGES
DICTIONARY SERIES—6

Editor
E. ANNAMALAI

Production
H. L. N. BHARATI

BROKSKAT-URDU-HINDI-ENGLISH DICTIONARY

N. RAMASWAMI

CENTRAL INSTITUTE OF INDIAN LANGUAGES
Manasagangotri, Mysore-570 006

First Published : July 1989
Asadha 1911

© *Central Institute of Indian Languages, 1989*

Price Rs.

Published at the Central Institute of Indian Languages, Manasagangotri, Mysore-570 006,
by Dr. D. P. Pattanayak, Director, and Printed at the CHL Press, Mysore-570 006, by S. B. Biswas, Manager.

FOREWORD

Tribal development in the country has been vitiated due to presupposition. It is generally taken for granted that tribals are in the periphery of Indian society and outside the Indian psyche. It is also assumed that the tribals need protection and they must be integrated into the Indian main stream.

Scholars and administrators alike believed in the 19th century that the tribals either had no language or had limited languages. It was said for example, that So:ra language had only 700 words. The term 'culture of silence' came in handy to reinforce the above notion.

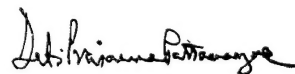
Tribal languages are neither easy nor are they incomplete. Structurally they are as complex as the known major languages of India. They express all the nuances of tribal life and are capable of expressing any aspect of modern life if put to such use.

The Central Institute of Indian Languages which has a major programme of studying tribal languages in all their psycho-social relations, has decided to produce a grammar, a dictionary, a volume of folklore and

learning materials for children and adults in each language with a view to establishing bi-directional communication among the tribal and non-tribal communities.

The present *Brokskat-Urdu-Hindi-English-Dictionary* is the sixth to be published in our dictionary series. By producing Hindi and English glosses an attempt has been made to simultaneously expose the Brokskat speakers to both the official and associate official languages of the country. We hope that the non-Brokskat speakers who will have occasion to come in contact with them either in administration or for trade purposes will find the dictionary useful.

Our field workers who have worked under difficult conditions and produced such materials as this deserve commendation. I also put on record our appreciation for those who are responsible for the speedy execution of the work.

(D. P. PATTANAYAK)
Director

EDITOR'S NOTE

The tribal people in India have for long lived in isolation except to be exposed for exploitation. They have not participated to their benefit in the Socio-economic development of the country. To come out of their isolation, it is necessary for them to learn the language of the majority people around them and a number of them have done so. But this bridges the communication gap only in one way and the whole burden of building up this bridge is carried by the minority group. It is necessary, however, for developing mutual understanding and good-will, to increase bidirectional communication between the tribal people and the majority people, of the region. For this purpose, the majority people, especially those who come in contact with the tribal people for various reasons such as civil administration, security, social service, trade, etc., should learn their language. The dictionary, which forms part of the package consisting of phonetic reader, grammar and instructional materials, is prepared to help them in their learning of the tribal language.

The preparation of a dictionary in a tribal language is an important step for the codification of the language.

Keeping this in view the entry in the tribal language is given in the script suggested for it. It is followed by phonemic transcription to aid pronunciation when the script is not based on Roman. The meanings are given in the language of the state where the tribal language is spoken and in English and wherever possible, also in Hindi. This will help the literate tribal people in their learning these languages. The dictionary is followed by appendices of special lexical classes in the language in some cases.

Though the dictionary is meant to be helpful for language learning, it is hoped that it will also be useful to linguists. The grammatical labels are based on the grammar of the language prepared in the Institute.

Data for the dictionary were collected in the field primarily from one informant by elicitation through the word list prepared in the Institute. They were then crosschecked with some other informants. The list of words may not be exhaustive and we are trying to evolve methods to increase the words. Comments and suggestions passed on to us will be useful to improve our future publications in this series.

E. ANNAMALAI

ACKNOWLEDGEMENT

Language data were collected primarily from Mr. Gulam Rahim, Mohammad Isa and Sri Sring Phel. Some additional data were taken from Mr. Sunam Punchoks, Gang Sring and Hassan. I am thankful to all these language consultants for their help and cooperation.

My sincere thanks are due to Mr. Noor Mohammad, Planning Commissioner, Mr. P. A. Sharma, Under Secretary for Ladakh Affairs, Mr. Vishnavi, former Under Secretary for Ladakh Affairs and other officials of Ladakh District for their cooperation and help to do the field work in Ladakh District.

I like to express my thanks to my friends Dr. K. Rangan, Mr. Iqbal, B.Sc., State Bank of India, Kargil Branch and Mr. Hameed Tanweer, B. A., B.Ed., who made my stay a pleasant one in the field.

I am thankful to Dr. D. P. Pattanayak, Director, Central Institute of Indian Languages, for his encouragement and guidance throughout this work.

I am grateful to Dr. E. Annamalai, Deputy Director, Central Institute of Indian Languages, for his guidance and comments on the earlier version of the manuscript.

Dr. R. A. Singh, edited the Hindi meaning given by the author. He also proof read the whole dictionary. I am thankful to him for his help to improve the quality of this dictionary.

I am thankful to Prof. Salim Tammanai for writing the Urdu entries in the dictionary. I thank Mr. Zaidi, who helped in revising the Urdu entries. I thank Mr. Mohammad Abdulla Shariff who scribed the Urdu entries neatly.

I thank Mr. Nagesh who typed neatly the phonemic, Hindi and English entries.

I am thankful to Dr. M. S. Thirumalai for his encouragement and help in bringing out this dictionary.

Lastly I thank all the staff of the press of the Central Institute of Indian Languages, who saw the dictionary through the press.

N. RAMASWAMI

INTRODUCTION

Brokskat (Brok 'rock'; Skat 'language') is a member of Shina sub-group of languages of Dardic group which belongs to the Indian Branch of the Indo-Iranian languages. The Shina languages of Dardic group are spoken in Gilgit, Gurez, Chilas, Kargil, Dras, the Indus valley and Swat Kohistan.

The Brokskat speaking villages are amidst the Balti speaking and Ladakhi speaking villages. Those villages which are adjacent to the Balti speaking villages have bilinguals in Balti and those adjacent to the Ladakhi speaking villages have bilinguals in Ladakhi.

The Brokskat speakers are called Brokpas and are mostly Buddhists. Some follow Islam. The Muslims among the Brokpas are recent converts. According to census, the total population was 544 in 1961. According to the speakers, the present population may be around 2000.

The Brokpas know Urdu, the official language of the State apart from the local languages such as Purki (Balti) and Ladakhi. Urdu is taught in the primary

schools. Brokskat has borrowed words from these languages.

The dictionary has 1700 words approximately. Though words in Brokskat have from one to seven syllables, words with two syllables are more common.

There are about 870 nouns and 500 verbs in the dictionary. The verbs which end in *t*his are always transitive. The verbs which end in *dis*, *bus* and *is* may be used either as transitive or as intransitive. Brokskat has many polysemic words.

Brokskat words are given in Perso-Arabic script which is the script of the State language with necessary modifications. The meanings are given in Urdu, the official language of the State, in Hindi and English, the official and associate official language of the Union. It is hoped that the dictionary will be helpful for Brokskat speakers to learn these languages.

The words are given in phonemic script to aid pronunciation and also to make the dictionary useful to linguists.

This multilingual dictionary has five columns. They are Brokskat in Perso-Arabic script, in phonemic script with grammatical information, meaning in Urdu, meaning in Hindi and meaning in English.

The Urdu meanings were given based on Hindi meanings by Prof. Salim Tammanai who is also a popular writer in Urdu (Dakhini). They were checked by Mr. Zaidi, NRLC, Patiala and scribed by Sri Mohammad Abdulla Shariff. Hindi meanings are given by the author, which were edited by Dr. R. A. Singh, CIIL, Mysore.

The words have been arranged according to the alphabetical order of Perso-Arabic. The order is given below:

Vowels

a	a:	i	i:	u	u:	o	o:	e	e:
ا	آ	ای	ای	اُ	او	او	او	اے	اے

Consonants

b	p	p ^h	t	t ^h	t	t ^h	j	ç
ب	پ	پھ	ت	تھ	ط	تھ	ج	چ

ç ^h	c	x	d	d	R	z	z	z	s
چھ	ج	خ	ڈ	ڈا	ر	ز	ژ	ض	س

š	š	خ	f	q	k	k ^h	g	l
ش	ص	غ	ف	ق	ک	گھ	گ	ل

m	n	ŋ	v	h	y
م	ن	ٹ	و	ہ	ے

In Urdu the final vowels are always written long but pronounced short. But in Brokskat since the word final vowels are phonemically short (phonetically half-long), they are written with the symbols for the short vowel.

The symbol for /u/ in Urdu is not uniform. The symbol stands for the values of /u/ as well as for /vu/. In Brokskat it is written with, و above the symbol for the preceding sound.

Urdu has no symbol for the vowels /e/ and /o/ and the suggested symbols for Brokskat are ے and ُ respectively.

The consonants /c, ʃ, ʒ and ŋ/ have no symbols in Urdu writing system and the suggested symbols are چخ and ڄ respectively. The symbol for /ŋ/

will have three different shapes in the initial position as the symbols for / p, b, t, t and n/.

Though the dictionary does not give citations it is not a glossary as it gives grammatical labels, pronunciation cue and definition of meanings in three languages.

A few words in this language are culturally specific to the Buddhists or the Muslims of the community. There are thus lexical pairs correlating with the two religious groups. They are given below.

Buddhists	Muslims	Gloss
bo	ba:ce	'father's brother'
č ^h os	qom	'religion'
yato	ŋirin	'friend'
ja:li	zya:Raṭ	'pilgrim'
šakp ^h ul	p ^h yaq	'prayer'
šuṇa	ṭabis	'sacred thread'
gonpa	maʒi:t	'place of worship'
ṇyalabacen	gaRi:b	'poor'
manepanmet ^h is	ḍovaRa:zis	'worship'

This list is not exhaustive. It may be seen that the lexical difference in some cases like the words for poor and place of worship are not due to the cultural or religious differences directly but due to the fact, the Muslim Brokpas have more borrowings from Urdu. The lexical differences need further study.

The following are the grammatical labels used in the dictionary :

N	Noun
V	Verb
Adj.	Adjective
Adv.	Adverb
Pro.	Pronoun
Conj.	Conjunction
P.p.	Post Position

Brokpas do not have either folksongs or folk tales of their own. However, Brokpas sing Ladakhi folk songs without understanding their meaning. With great difficulty I asked Mr. Gulam Rahim, my informant to translate the popular story 'The monkey and the crocodile' into Brokskat. This is the only text which I collected to include in the grammar. I collected two folk songs, which I discovered later as translation of Ladakhi folk songs.

Lastly a few words about my informants and data collection. The data were collected primarily from three informants. They are Sri Gulam Rahim, Sri Mohammad Isa and Sri Sring Phel. The first two are educated upto 8th standard and are working in the State Government.

The third informant Sri Sring Phel is an uneducated person. All the informants know Purki (Balti), Ladakhi and Urdu apart from their mother tongue, Brokskat.

Sri Mohammad Isa is from the village Silmon and he is 22 years old. Sri Gulam Rahim is from the village Garkhon and he is 26 years old. Sri Sring Phel is from the village Darchiks and he is 32 years old.

Sri Sring Phel is a Buddhist and Sri Mohammad Isa is a Muslim. Sri Gulam Rahim is also a Muslim. However, Sri Rahim converted to Islam very recently and all his relatives are still Buddhists. His language has less borrowings from Urdu compared to the language of Sri Isa. The grammar of this language and the dictionary is mainly based on the data collected from Sri Gulam Rahim.

Knowledge of English of my informants is very limited. I collected the data through my limited know-

wledge of Hindi and through an interpreter, Mr Hameed Thanveer, who knows English, Urdu and Kashmiri apart from his mother tongue Purki. However, the data collected from my informants were checked from other speakers also.

References :

- Ramaswami, N. 1975. *Brokskat Phonetic Reader*.
Central Institute of Indian
Languages, Mysore-6
- Ramaswami, N. 1982. *Brokskat Grammar*.
Central Institute of Indian
Languages, Mysore-6

BROKSKAT DICTIONARY

1	2	3	4	5
ابونی	aboni adv.	نزدیک - قریب - پاس	नज़दीक, पास	near
ابونی دس	abonidis v.	محبت کرنا	प्यार करना	love
ابرُق	abRaq n.	ابرک	अबरक	mica
اخبَار	absar n.	افسر	अधिकारी	officer
اپیل	api : l v.	اپیل	अपील करना	appeal
اپسُس	apsus adj.	دکھی	दुःखी	sorry
اٹ سی ماتی تھس	atSita : qth's v.	پلک مارنا	पलक मारना	wink
اچانک	ačha:nak adv.	اچانک	अचानक	suddenly
اھون	axon n.	ماہر - عالم - مرشد - معلم - استاد	आचार्य	preceptor
اداپ	ada:p n.	صحت یاب	फिर सेप्राप्ति	recover
ارکس تھس	aRakasthis v.	آرے سے کاٹنا	और से काटना	saw
آرِس	aRis v.	حاصل کرنا - پانا	लाना, पाना	to get, to fetch

1	2	3	4	5
اثر و	ažu po.p	اندر	अन्दर	in
آزادی	aza:di n.	آزادی	स्वतंत्रता	freedom
آزوارس	a:zo:vis v.	پانی برسنا	पानी बरसना	to rain
اسمبلی	asambli n.	انجمن - مجلس - اسمبلی	सभा	assembly
آسی	asi pro.	ہم	हम	we
آسیبن	asibun n.	اپنا وطن	स्वदेश	native land
اسیرا	asi:Ra pro.	ہم کو	हमकी	us
آسو	aso pro.	ہمارا	हमारा	our
آستونگس	aštu:ŋs adj.	اٹھارہ	अठारह	eighteen
آہمس	aɣames adj.	امیر - شریف	शरीफ, अमीर	wealthy, noble
اہم چند	aɣamjand adj.	سُست	सुस्त, आलसी	lazy
آہن	aɣan n.	دہی	दही	curd

1	2	3	4	5
اگاس	aɣa:s n.	گھاس	घास	grass
اکل چن	akalčan adj.	طریقہ - ڈھنگ	बुद्धिमान, चतुर	wise
اکس	akus v.	کھرچنا	खुरचना	scrape
آلنتا	alanta adj.	اتنا	इतना	this much
النتا گایک	alantayayk adj.	اتنا	उतना	so much
الاچی	ala:či n.	الایچی	इलायची	cardamom
الی تر نهالیں	aližis v.	کھینچنا	खींचना	to pull out, to drag
الی ترس	alizinaxalis v.	چال بازی کرنا	चालबाजी करना, लुकाछिपी करना	dodge (move out of path of something)
الو	alo n.	متحانی	मथानी	churning stick
امانت چرس	ama:nat ^{ch} iRis v.	بھروسا کرنا	विश्वास करना	believe
امیر	ami:R adj.	اسیر - مالدار	अमीर, धनी	rich
امیرش	ami:šis v.	بھول جانا	भूल जाना	forget

1	2	3	4	5
انوژبایس	anožebayis v.	انڈا وینا	अण्डा देना	lay (an egg)
آنچار	aŋča:R n.	اچار	अचार	pickle
انگارژک	aŋga:Ružaq n.	منگل	मंगलवार	Tuesday
آہی ہادو	ayixa:do n.	بھکاری۔ فقیر	भिखारी	beggar
آہے ہس	ayexus v.	بھیک مانگنا	भीख माँगना	to beg
آبر زم زم	a:bezamzam n.	آبر زم زم	उज्जु करने का पवित्र जल	holy water
آپی	a:pi adj.	کچھ	कुछ	some
آپش	a:pš n.	گھوڑا	घोड़ा	horse
آٹی	a:tti n.	ہڈی	हड्डी	bone
آٹرز	a:ttiRza n.	ہڈی کا ڈھانچہ	हस्तिपंजर	skeleton
آہٹی	a:t ^{hi} n.	ناخن	नाखून	nail
آوتژک	a:dižaq n.	اتوار	इतवार	Sunday

1	2	3	4	5
آرام	a:Ra:m <i>adj.</i>	آسان	आसान	easy
آرس تڻ	a:Ris ^h is <i>v.</i>	مويشي پالنا	पशु पालना	tender (an animal)
آضو	a:zo: <i>n.</i>	برف	बरफ	ice, snow
آش	a:š <i>n.</i>	آج	आज	today
آش بون	a:šbon <i>adv.</i>	آج تک	आज तक	till today
آض	a:š <i>n.</i>	چيتا	चीता	leopard
آضو	a:šo <i>n.</i>	آسو	आँसु	tear
آضٹ	a:št <i>adj.</i>	آٹھ	आठ	eight
آلو	a:lu <i>n.</i>	آلو	आलू	potato
آلے	a:le <i>adj.</i>	نزدیک	नजदीक	near
آم	a:m <i>n.</i>	آم	आम	mango
آو	a:v <i>n.</i>	بکری	बकरी	she goat

1	2	3	4	5
آیس	a:yi:s v.	کافی ہونا	काफी होना	to abound
آئے	a:ye n.	ماں	माँ	mother
آئے بو	a:yebo n.	والدین	माँ बाप	parents
استیرتس	istiRit ^h is v.	دبانہ	इस्तिरी करना	iron (clothes)
استفائس	istifat ^h is v.	استعفا	त्याग पत्र देना, इस्तीफा देना	resign
ایماندار	ima:nda:R adj.	امانت دار	ईमानदार	honest
امدادتس	imda:dt ^h is v.	اختیاط کرنا۔ نگرانی کرنا۔ خبرگیری کرنا	देखभाल काना	take care of
انسپکٹر	inispektaR n.	جاسپخ کرنا	निरीक्षक	inspector
انجن	inyan n.	آلہ۔ پیرزہ	यंत्र	engine
ایا بیا بیل	iyabyabayal adv.	بار بار	बार बार	again and again
ایدس	i:dis v.	مانتا۔ تسلیم کرنا۔ قبول کرنا	अनुमति देना	allow
اسینگ	i:ŋ n.	مسکراہٹ	मुस्कान	smile

1	2	3	4	5
انگبس	i:ŋbus v.	مسکرا	मुस्करोना	smile
اُپس	upis v.	ہوا کی طرح پھونکنا	हवा की तरह बहना	blow (as a wind)
-	upis v.	اڑنا	(चिड़िया की तरह) उड़ना	fly (as a bird)
اُتس	ut ^h is v.	کھڑا ہونا	खड़ा होना	get up
اُتراپس	utRayis n.	جاگنا	जागना	awakening
اُتس	ut ^h us v.	پھانڈنا۔ کودنا۔ پار کرنا	पार करना, फाँदना	jump across
اُچس	u ^h us v.	اٹھانا	(नीचे से) उठाना	pick up (off ground)
اُپوتس	uRpoi ^h is v.	جلدی کرنا	जल्दी करना	hurry
اُستاد	usta:t n.	استاد	अध्यापक, गुरु	teacher
اُل	ul n.	غار	गुफा	cave
اُلار	ula:R n.	چوٹی	चोटी, वेणो	plait
اُلارس	ula:Ris v.	مُبتنا	बुनना, बांधना	tie (make a net), knit

1	2	3	4	5
اُنس	unis n.	رات کا کھانا	रात का भोजन	dinner
-	unis v.	کھولنا	खिलाना	feed
-	unis v.	کھلانا	खोलना	open
اُنس سوچا	unismoč ^h ayi n.	چابی	चाभी	key
اُن	un adv.	اور - پھر	और, फिर	again
اُوز	u:zi n.	منہ	मुँह	mouth
اُوز رازس	u:ziRa:zis v.	دھمکانا - کھڑکنا	दोष लगाना, झिड़कना	scold, condemn
اُولوا	u:lo: n.	موسم بہار - چشمہ - سوتا	वसन्त ऋतु	spring
اُوما	u:ma n.	آٹا	आटा	flour
اُون	u:n n.	ایک چکنا درخت	चिकनी, एक पेड़	(cikni) a kind of tree
اُون تاسک دس	u:nta:sikdis v.	مسالا ڈالنا - بجھارنا	छौंकना	season (add spice)
اُون جگ	u:nyuk n.	چہرہ	चेहरा	face

1	2	3	4	5
اون اسك	u:ŋski adv.	پھر۔ تب	فیر، تب	then
ورجن	oRj an n.	دودھ	دُھ	milk
وسن پرس	ospRis n.	بالائی۔ ملائی	ملائی	cream
اقبو	oqpo adj.	دوسرا	دूसरा	other
انو	ono n.	تکبہ	تکिया	pillow
اونے	one v.	کھولنا	खोलना	open
اوٹ	o:t n.	ووٹ، ووٹ کا حق	मतदान	vote
اوٹھی	o:tʰi n.	ہونٹ	ओठ	lip
اوص	o:ʃ n.	ہوا	वायु, हवा	wind
اے	e v.	آنا	जाना, बुलाना	come, to call a man
اے پراررز	eRiReRa:zis v.	خوشامد کرنا	बुशामद करना	flatter
اشارتس	eʃa:Ra:tʰis v.	اشارہ کرنا۔	संकेत देना	signal

1	2	3	4	5
اے بے تہوگا	e:be _{to} :ga adv.	کسی طرح	کिसی प्रकार	somehow
اے تھس	e:t ^{his} v.	بُلانا	बुलाना	call (ask a person to come)
اے راز تو	e:RaRa:zi _{to} : conj.	کیوں کہ	क्योंकि	because
اے راز س گتو	e:RaRa:si _{sgo} to conj.	چوں کہ	चूँकि	since
ایک	e:k adj.	ایک	एक	one
اے لک	e:kik	کوئی	कोई	some one
ایک تھس	e:k ^{his} v.	جمع کرنا یا ہونا	1. जमा करना या होना, 2. एक करना	unite collect
ایک سیرو	e:ksiRo n.	اکھرا	इकहरा	single fold
اے گناٹنیں نگ	e:gana:šunisig adj.	بے وقوف	मूर्ख	foolish
اے گانش	e:ganeš neg.	کچھ نہیں	कुछ नहीं	nothing
برا ندے	baRa:nde n.	برآمدہ	बरामदा	verandah
برو	baRo n.	شوہر	पति	husband

1	2	3	4	5
برونش	baRoneš n.	بیوہ	विधवा	widow
بربن	baRban n.	کھڑکی	खिड़की	window
بسن	basun n.	گرمی کا موسم	गरमी का मौसम	summer
بکشت	bakšat n.	بچھڑا	बछिया	calf (she)
بقابند	baqaband n.	باغ	बाग	garden
بقابند اسکس	baqabandskis v.	پہرہ دینا	पहरा देना	watch
بق بق تس	baqbaqt ^h is v.	رگر کر چور کرنا	रगड़ कर चुर करना, कसना	grate
بق پو	baqpo n.	دُہا	दूल्हा	bridegroom
بقمو	baqmo n.	دلہن	दुल्हिन	bride
بارنگس ازگس تحس	bala:nszgust ^h is v.	رینگنا	रेगना	crawl
بکش	bališ n.	چٹنی	चटनी	sauce
بلسبل	balbul n.	شام	सायंकाल, शाम	evening

1	2	3	4	5
بالتن	baltin n.	بالٹی	बालटी	bucket
بم	bam n.	بم کا گولا	बम गोला	bomb
بمو	bamo n.	کھرا	कुहरा	mist
بمبا	bamba n.	گھی کا چراغ	घी का दीया	ghee lamp
بنگوب	bango:bi n.	کرم کلمہ	बन्द गोभी	cabbage
بن دس	baṇdis v.	دوڑنا	दौड़ना	run
بنگزدور	baṇz <u>du</u> r n.	دوڑ	दौड़	race
بنگزدور دس	baṇz <u>du</u> R <u>dis</u> v.	تیز دوڑنا	तेज दौड़ना	race (engage in a contest)
بنگمی یات	baṇmiya:to n.	دالی - دایہ	दाई	midwife
بنگ اُرچیرس	baṇvuR <u>ch</u> iRis v.	سنت کرنا - ختنہ کرنا	सुन्नत करना	circumcise
بہش	bahis v.	جوتنا - کھیتی کرنا	जोतना, खेती करना	plough, cultivate
بہیش	bahi:s v.	بیج بونا	बीज बोना	sow (seed)

1	2	3	4	5
بیان تِس	baya:nt ^h is v.	بیان کرنا	वयान करना	describe
بئی	bayi adv.	مہربانی سے	कृपया	please
بیس	bayis v.	رُکنا	रुकना	stay, sit, live
باچے	ba:ce n.	تایا - چچا	ताऊ, चाचा, काका	father's brother
بادام	ba:da:m n.	بادام	बादाम	almond
باری	ba:Ri n.	جھیل	झील	lake
بار	ba:R n.	پہاڑی نالہ	पहाड़ी नाला	stream from the top of the mountain
باقُل	ba:qul n.	سفید بال	सफेद वाल	grey hair
بلوص	balos n.	پتھر کا مرتبان	पथरी	pot made of stone
بامر	ba:miR n.	پجاری	पुरोहित	priest
بیو	ba:yo n.	بھائی	भाई	brother
بی	bi n.	بیج	बीज	seed

1	2	3	4	5
بتاړاس	bi ^{ha} :yis v.	روکنا	रोकना	check
بجلی	biɣ li n.	بجلی	बिजली	lightning
بریس	biRis v.	اُبلنا - اُباننا	उबलना, उबालना	boil
بشا	biša adj.	بیس	बीस	twenty
بستراش	bišida:ʃ adj.	تیس	तीस	thirty
بلو	bilu n.	بلی	बिल्ली	cat
بل جونس	bilčons n.	مولیشی - جانور	जानवर, पशु	animal
بل دم	bil ^{dum} adj.	خاموش	खामोश, शांत	quite
بنډس	binidis v.	بکچیرنا - منتشر کرنا	छिटकाना, छितराना	scatter
بهس	bihis v.	چلا اٹھنا	चिल्ला उठना	scream
بہی دس	bihidis v.	ڊرنا	डरना	fear
بی دس	bi ^d :dis v.	جانے دینا	जाने देना	let go

1	2	3	4	5
بُرص	buRuṣ n.	برش	बुरुश	brush
بُس	bus v.	ہونا	होना	become
بُصم	buṣum n.	آرام	आराम	rest
بُصم دِس	buṣumdis v.	آرام کرنا	आराम करना	rest
بُس کیا تِس	buskya:t ^{his} v.	ڈھکنا/اوڑھنا	ढकना, ओढ़ना	wrap up
بُلن دِس	bulundis v.	چکانا	चुकाना	repay (loan)
بُن	bun n.	گاؤں	गाँव	village
بوٹ	bu:t n.	جوتا	बूट-जूता	boot
بودش	bu:de:ṣ adj.	بارہ	बारह	twelve
بوسُنا تِس	bu:suna:t ^{his} v.	لکارنا۔ خاطر میں نہ لانا	ललकारना, उपेक्षा करना,	defy
بُشِس	bu:šis v.	چھیپانا	चहचहाना	chirp
بوکی	bu:ki prep.	خلاف	खिलाफ, विरुद्ध	against

1	2	3	4	5
بوکٽس	bu:kit ^{his} v.	بد دعا	शाप	curse
بوم برک	bu:mbarik n.	دعا	आशीष	blessing
بوم برک تس	bu:mbarik ^{his} v.	دعا دینا	आशीष देना	bless, greet
بونس	bu:nis v.	باندھنا	बांधना	bind, attach
بوشس	bu:šis v.	گانا - گرجنا - بھونکنا - بھٹکارنا	1. गाना, 2. गरजना 3. भूंकना, 4. कुफकारना	sing (as a bird) roar, bark, hiss
بو	bo v.	جانا	जाना	go
بو	bo n.	باپ - تایا - چچا سسر - خالو	1. पिता 2. चाचा, ताऊ 3. ससुर 4. मौसा	1. father 2. father's brother 3. father- in-law 4. mother's sister's husband
بوتل	botol n.	بوتل - شیشی	बोतल	bottle
بدوثرق	bodužaq n.	بدھوار - چهارشنبه	बुधवार	Wednesday
بول بول	bolbol n.	اسن	शान्ति	peace
بنو	bono adj.	بڑا	बड़ा	big

1	2	3	4	5
بونوبس	bonobus v.	ڈینگ - ہانکنا	لہجہ ہانکنا	boast
بونوگلی	bonoguli n.	انگوٹھا	اँगुठा	thumb
بونگ	boŋ n.	گدھا	गधा	donkey
بوہاس تِس	bo:hst ^{his} v.	وصکا دینا - ڈھکیلنا	धक्का देना, ढकेलना	push
بے تِس	bet ^{his} v.	منظور کرنا	मंजूर करना अनुमोदित करना	approve
بتو	betō n.	بچھڑا	बछड़ा	calf
بے تِس	bett ^{his} v.	راضی ہونا - مستحکم کرنا	राजी होना, स्वीकार करना	agree, confirm
بے چس	bečis v.	بھیجنا	भेजना	send (a person), send (something to somebody)
بے لے	bede adj.	اور زیادہ	और अधिक	more
برے	beRe adj.	پورا	पूरा	full
بے عزت	bezat v.	بے عزت کرنا	अपमानित करना	insult

1	2	3	4	5
بے سربیا اس	besaRbyayis v.	سفر کرنا	سفر करना, यात्रा करना	travel
بے وقوف	bequp adj.	بے وقوف	बेवकूफ, मूर्ख	stupid
بل دنگ	beldan n.	شام	सायंकाल, गोधूलि	evening time before nine O' clock
بے مان	bema:n adj.	بے ایمان	वैश्रमान	dishonest
بے نے	bene adv.	باہر	बाहर	out
بینگن	bengan n.	بینگن	बैंगन	brinjal
بہش	behes n.	بہشت - جنت	स्वर्ग	heaven
بے چس	be:chis	خریدنا	खरीदना	buy
بے دبس	be:debus v.	بڑھنا - بڑھانا	बढ़ना, बढ़ाना	increase
برک	bRak n.	چٹان	चट्टान	big stone
برک چنگ گیل موہنرش	bRak ^h anRgyalmo bu:sis v.	صدائے بازگشت	प्रतिध्वनि, अनुगूँज	echo

1	2	3	4	5
برس	bRas n.	چاول	चावल	rice
براک براک تیس	bRa:kbRa:kt ^h is v.	بولنا۔ بات کرنا	बोलना, बात करना	talk, converse
برم پا	bRumpa n.	چھچک	चेचक	small pox
برے	bRe n.	ناپ کا ایک بڑن جس میں دستہ لگا ہو	माप का एक बर्तन जिसमें हत्था लगा हो	measuring vessel with handle
برے سپ شرق	bResput ^h zaq n.	جمعرات	गुरुवार	Thursday
بی بیچو	byapo n.	مرغا	मुर्गा	cock
بیافرونائیس	byafRunaxalis v.	اڈا سینا	अंडा सेना	brood (as a hen)
بیالین	byalun n.	سارس	सारस	crane
بیامو	byamo n.	مرغی	मुर्गी	hen
بیانا	byana n.	سوپ۔ شوربا	रसा	soup
بیاری بل	bya:Ribel v.	چمکنا	चिपकना	cling to
بیومی	byumi n.	جھاڑو	बदनी, झाड़ू	broom

1	2	3	4	5
بیو	byo n.	بیٹا۔ بھتیجا۔ لڑکا	1. पुत्र 2. भतीजा 3. लड़का	1. son 2. brother's son 3. boy
پٹی	patti n.	زخم کی پٹی	घाव की पट्टी	bandage
پرار	paRa:R adv.	آر پار	आरपार	that side, across
پری	paRi adv.	وہاں	वहाँ	there
پردہ	paRda n.	پردہ	पर्दा	curtain
پڑلو	pažulo n.	گڈ ریا	गड़ेरिया	shepherd
پغم	paɣam n.	ٹماٹر	टमाटर	tomato
بقو	paqo adj.	پکا ہوا	पका हुआ	cooked
بقرب اس	paqe:Rbays n.	کٹیا۔ حجرہ۔ سٹھ۔ خانقاہ	कुटिया	hermitage
پقبو	paqbu n.	اینٹ	इंटा राजगीर	brick, mason
پکاتس	pakkat ^h is v.	پکا کرنا	थिराना, जमना	settle (out of liquid)

1	2	3	4	5
پَلا	pala n.	سبب	सेब	apple
پلا رِس	pala:Ris v.	مٹا دینا	मिट्टा देना	to erase
پلٹس	paltis v.	باہر کھینچنا	बाहर खीचना	take down, pull out
پل رارِس	palRa:Ris v.	کھینچنا	खीचना	drag
پلکی	palki n.	پالکی	पालकी, स्टैवर	palanquin, stretcher
پانی	pani n.	پتیا	पत्ती	leaf
پن دیش	pande:š n.	پندرہ	पंद्रह	fifteen
پہل چوکس	pahalcoks n.	پاگل پن	पागलपन	insanity
پِاِس	payis v.	بجانا	बजाना	play (stringed instrument), blow (horn) (flute)
پیو	payu n.	نمک	नमक	salt
پیوس کِس	payuskis v.	مزه پانا - مزالینا	स्वाद पाना/लेना	taste (sense flavor)

1	2	3	4	5
پاتی	pa:ti n.	پیالہ	प्याला	cup
پاچش	pa:čis v.	پکنا	पकना	ripe
پاشوچرش	pa:žočhiRis v.	بچانا	बचाना	save
پاش	pa:s n.	اُون	ऊन	wool
پاش تحص	pa:liš ^h is v.	رگڑ کر چمکانا	रगड़ कर चमकाना	polish
پاؤ	pa:v adj.	چوتھائی حصہ	चौथाई भाग	quarter
پاے چرس	pa:yčhaRis v.	گھاس چرنا	घास चरना	graze (as cattle)
پنی	pi v.	پینا	1. पीना 2. तम्बाकू पीना	1. drink 2. smoke
پٹا اس	pita:yis v.	تمباکو پینا	तोड़ना	break
پیرس	piRis v.	بھرنا	भरना	fill
پش اس	pišayis v.	راستہ دکھانا	रास्ता दिखाना	lead (a person), show
پمپا	pimpa n.	عضلہ - بچھا	पेशी	muscle

1	2	3	4	5
پنا نگ ترا بشو	pina:ŋtRa:bišu n.	پچاس	पचास	fifty
پنا نگ چار بشو	pina:ŋc̣ha:Rbišu n.	ستر	सत्तर	seventy
پنا نگ شیو	pina:ŋšyo n.	نَوے	नब्बे	ninety
پیس	pi:s v.	جکڑنا	जकड़ना	grip (hold firmly)
بیس من	pi:susman n.	میل - ملاوٹ	मेल, मिलावट	mixture
پٹنا تس	putuna:ṭhis v.	بیچھا کرنا	पीछा करना	chase
پٹ نخا تس	putunaṣa:sis v.	پھوٹنا	अंकुरित होना	germinate
پٹ ناؤ	putuna:v adv.	پیچھے - بعد میں	पीछे, बाद में	after
پٹرس	puzis v.	پسینا	पीसना	grind (grain)
پس ہر تس	pusulhaRasṭhis v.	تباہ کرنا - برباد کرنا - بیکار کرنا	बबाद करना, नष्ट करना	waste
پشیل	pušil n.	بھول - بہار	फूल	bloom
پلا	pula n.	مقامی یا دیسی جوتا	देशी जूता	shoe (local made)

1	2	3	4	5
پولیس	pulis n.	پولیس	पुलिस	police
پُن	pun n.	سڑک	सड़क	road
پنارِس	puna:Ris v.	بھانا	लुभाना	seduce
پنِس	punis v.	سواری کرنا	सवारी करना	ride (in or on)
پن پشاس	punpišayis v.	راستہ دکھانا	रास्ता दिखाना	guide (show the way to)
پن اس	punγis v.	شکم سیر کرنا	तृप्त करना	satiate
پنِس	punş n.	پانچ	पाँच	five
پوٹو	pu:tu p. p.	پیچھے - بعد میں	पीछे, बाद में	behind
پو صو	pu:šo n.	پھول	फूल	flower
پو صو چرس	pu:šoč ^{hi} iRis v.	کاتنا	कातना	spin
پو	po n.	حصہ	भाग	part
پوٹھی	po:t ^{hi} n.	پوتی	पोती	grand daughter

1	2	3	4	5
پوٹھو	po:ṭho n.	پوتا	पोता	grand son
پوسو	poso adj.	مغور	स्वाभिमानी, घमंडी	proud
پولو	polo n.	گیند	गेंद, गोली	ball
پے	pe n.	زمین - مٹی	जमीन, मिट्टी	earth, clay
پے رت	peRet adj.	پورا	पूरा	full
پے رن	peRen n.	قمیص	समीज	long shirt worn by lady
پنے	pene n.	پیسہ - دولت	पैसा, दौलत	pice, money
پنسل	pensil n.	پنسل	पेंसिल	pencil
پن شص	penšij n.	تنہائی - کنج عزت - وظیفہ یاب	अवकाश ग्रहण	retirement
پے پے	pe:pe n.	پھوپھی - ممانی	1. फूफी 2. बूआ	1. father's sister 2. mother's brother's wife
پیغمبر	pe:ṡambaR n.	نبی - رسول - پیغمبر	पैगंबर	prophet

1	2	3	4	5
پتی رِس	phat̥iRis v.	گھومنا۔ گھیرنا	घूमना, घेरना	turn ; wander, surround
پتی ریا رازِس	phat̥iRyaRa:zis v.	دُہرانا	दोहराना	repeat
پتی ریو اِس	phat̥iRyoyis v.	اُچھلنا	उछलना	bounce, rebound
پٹور	p ^h atoR n.	سوکھی۔ خوبانی	सूखी खूबानी	dried khobani fruit
پٹورو	p ^h atoRo adj.	موٹا۔ کھدرا	मोटा, खुरदरा	coarse (clothes)
پٹ کھری	p ^h atkaRi n.	پھٹکری	फिटकरी	alum
پٹھا	p ^h at ^h a n.	گنجا	गंजा	bald
پھاق	phaq n.	سُور	सुअर	pig
پھاقر	p ^h aqar n.	تعریف	प्रशंसा	praise
پق صوت	p ^h aqsoṭ n.	راز۔ پوشیدہ۔ چھپا ہوا	गुप्त, पोशीदा	secret
پھلانک	p ^h ala:nik	فلاں	अमुक	so and so (person) (not known the name)

1	2	3	4	5
پھلی	p ^h ali n.	زرہ - بکتر	कवच	breast plate
پھل چنڊ	p ^h alč ^h and adj.	چوڑا	चौड़ा	wide
پھل سا	p ^h alsa n.	فالسہ	फालसा	name of a tree
پھم دس	p ^h amdis v.	ہرانا	हराना	defeat
پھمس	p ^h ams n.	ہار	हार	defeat
پھم سی بس	p ^h amsibus v.	ہارنا - کھونا	हारना, खोना	lose (defeated)
پھارا	p ^h a:Ra p. p.	کی طرف	की ओर	towards
پھاق تِس	p ^h a:qt ^h is v.	چھپانا	छिपाना	hide
پھاؤ	p ^h a:v n.	وہ (عورت کے لیے)	वह (स्त्री)	she
پھپھا	p ^h ipa n.	خدا پرست	आस्तिक	theist
پھٹو	p ^h itoɣ n.	تیسرا پہر	तीसरा पहर, अपराह्न	afternoon
پھس	p ^h is n.	فیس	फीस	fee

1	2	3	4	5
پھوٹس	phut ^h 's v.	اُگنا - شاخیں نکالنا	اُڻڻا نڪلنا	sprout
پھل	phul n.	پھال	فال	sharp point of the plough
پھل گوبی	phulgo:bi n.	پھل گوبھی	فول گوہی	cauli flower
پھونش	phu:fuš n.	تنور - بھٹی	تندور، چولہا	oven
پونس	phu:nis v.	پہنا	پھننا	wear
پونس	phu:nis v.	کپڑے پہنا - پوشاک پہنا	پوشاک پھننا	put on, to dress
پھو	pho n.	و	वह	he
پھو	pho adj.	دیگر - دوسرا	دوسرا، अन्य	other
پھوڈین	phodyan n.	رنڈوا	विधुर	widower
پھوسوچن	phoso:čan adj.	مغرور	अभिमानی, घमंडी	proud
پھور	phoR adv.	وہاں	वहाँ	there
پھولات	phola:t n.	فولاد	इस्पात, फौलाद	steel

1	2	3	4	5
پے تِس	p ^{het} his v.	چھوڑ دینا - پھینکنا	छोड़ देना, फेंकना	abandon, throw
پھتے وِس	p ^{het} evis v.	طلاق دینا	तलाक देना	divorce
پھر ایک	p ^{he} Rae:k adv.	ایک بار	एक बार	once
پھراتارا	p ^{he} RatRa adv.	تین بار	तीन बार	thrice
پھرا دو	p ^{he} Radu adv.	دو بارہ	दुबारा	twice
پھسلا	p ^{hes} la n.	فیصلہ	फैसला	judgement
پھلن بس	p ^{hel} ibus v.	بھول جانا	भूल जाना	forget
پھلی بس	p ^{hel} ibus v.	پھولنا - پھیلنا	फूलना, फैलना	swell ; spread out
پھراکس تِس	p ^h Ra:luks ^t his v.	کوشش کرنا	कोशिश करना	try attempt
پھرانادس	p ^h Ra:ɳadis v.	دھاگا - ڈوری	ढोरो, धागा	string (beads)
پھیاق	p ^{hya} q n.	نماز	मुसलमानों की प्रार्थना, नमाज़	prayer (muslims)
پیاجا	p ^{hya} :ɕa pp.	لیے - واسطے	लिये, वास्ते	for

1	2	3	4	5
پیائِ تس	p ^{hya} :Rit ^h is v.	چلانا - گھولنا	चलाना, धोलना	stir
پیاس	p ^{hya} :s n.	نوک	नोक	point
پیاں تس	p ^{hya} :lp ^{hya} :lt ^h is v.	جھلانا	झलाना	swing (move back and forth)
پیاں دن	p ^{hya} :ldiŋ n.	جھلاہا	झलाहा	weaver
پیاں دن بس	p ^{hya} :ldiŋbus v.	جھولنا	झूलना	sway
پیام لپے سے	p ^{hya} :malapse n.	تتلی	तितली	butterfly
پیاس	p ^{hy} ohs p.p.	پر۔ اوپر	पर, ऊपर	at
پراشی	pRaši n.	پسلی	पसली की हड्डी	rib
پراس	pRayis v.	ہٹنا	हटना	remove, take off, lift up
پرونو	pRu:nu adj.	پُرانا	पुराना	old
تبرن د	tabaRindi n.	املی	इमली	tamarind
طبق	tabaq n.	تھالی - طشتری	थाली, तश्तरी	plate

1	2	3	4	5
تبس	<u>tabis</u> n.	جینو - زنار	यज्ञोपवीत, जनेऊ	sacred thread
تت پناؤس	<u>taṭpana:dis</u> v.	دھیان نہ دینا۔ نظر انداز کرنا	ध्यान न देना, अवहेलना करना	ignore
ترک	<u>taRik</u> n.	مقدمہ، معاملہ	सुकदमा, मामला	case
تقرون	<u>taRune</u> adj.	عوامی - عامہ	सार्वजनिक	public
تسب	<u>tasbi</u> n.	تسبیح کا دانہ	मणि	beads
تکس بر	<u>takabuR</u> n.	ناز - غرور - فخر	गर्व	pride
تکشو	<u>takšu</u> n.	ایک پیڑ کا نام	एक वृक्ष विशेष का नाम	name of a tree
تک شابران تس	<u>tagsa sbRa:niṭ^{his}</u> v.	بُننا	बुनना	weave (cloth)
تگما	<u>tagma</u> n.	تمغہ	पदक	medal
تقدیر	<u>taqadi:R</u> conj.	اگر	अगर	if
تقادوار	<u>taqa:dva:R</u> adj.	ٹکاؤ	टिकाऊ	durable
تلسر	<u>talsiR</u> n.	راکھ - بھسم	राख, भस्म	ash

1	2	3	4	5
ٽل ڪھڙ	<u>talk</u> ^h oR n.	آوارو	آوارا	vagabond
تمباڪو	<u>tampa</u> :ku n.	تمباڪو	تماڻو، تماڪو	tobacco
تن مو	<u>tanmo</u> n.	من بهلاؤ، دلچسپي - تفريح	من بھلاو، मनोरंजन	amusement
تیار ترس	<u>taya</u> :Rt ^h is v.	تیار کرنا	تیار کرنا	prepare
تا تو	<u>ta</u> :to adj. n.	گرم، گرمی	گرم، गरमी	hot, heat
تاس	<u>ta</u> :s n.	جوا	جوا	gambling
تاس رنگ	<u>ta</u> :shaRaŋ n.	تیسرا پھر	تیسرا پھر	afternoon
-	<u>ta</u> :š n.	تاج	راجمکھڑ	crown
تآگ پس	<u>ta</u> :gipas v.	تھہ کرنا، موڑنا	موڑنا، तह کرنا	fold
تی	<u>ti</u> n.	تم	تو	you
تی ترس	<u>ti</u> :žis v.	لڙ ڪھڙ انا	لڙ ڪھڙ انا	stumble
تی شس وِس	<u>ti</u> :šazdis v.	شکریہ ادا کرنا	धन्यवाद देना	thank

1

2

3

4

5

تیل
تیوسکی

ti:l n.

ti:mc:ski adv.

تو

tu pr.n.

تباق

tubaq n.

تباق پرس

tubaqpiRis v.

تزارس

tuRa:Ris v.

ترن

tuRun n.

تس پر

tuspor p.p.

طوفان

tufa:n n.

تمبر

tumaR n.

تیل

तेल

oil

سچ بچ

सचमुच

really

تم

तुम

you

بندوق

बन्दूक

gun

بندوق بھرنا

बन्दूक भरना

charge (gun)

۱۔ گانٹھ یا گرہ کھولنا
۲۔ کھول دینا

1. गाँठ खोलना

1. untie (knot)

2. उवाड़ना

2. uncover

تری - بگل

तुरही

trumpet

دوران میں

दौरान में

during

طوفان

तूफान

storm

ماٹھے پر پہنا جانے والا زیور
ٹوپی میں پہنا جانے والا تہخہ1. माथे पर पहना जानेवाला
गहना1. ornament for
forehead2. टोपी में पहना जानेवाला
पदक2. Medal used to
wear in the cap

1	2	3	4	5
تمی تس	<u>tumi</u> ^{his} v.	ڈھانکنا	دکانا	cover
تور	<u>tu:Ri</u> n.	تارا	تارا	star (Buddhists)
تو	<u>to</u> n.	کڑھائی	कड़ाही	frypan
توتا	<u>toṭa</u> n.	طوطا	मुल्ला, तोता	parrot
تونانا	<u>tofha:na</u> n.	توپ	तोप	artillery
توق	<u>toq</u> n.	عرشہ . چھت	पाटन, छत	ceiling
توق لے	<u>toqle</u> n.	کڑھائی	कड़ाही	pan
تموچوک	<u>tomočok</u> n.	شہنشاہی . حکومت	साम्राज्य	empire
توبہ	<u>to:ba</u> v.	تلاش کرنا . پھر سے پانا	फिर से पाना	recover (what was lost)
توپ	<u>to:p</u> n.	توپ	तोप	cannon
تومو	<u>to:mo</u> adj.	ایک طرح . ویسا ہی	एक समान, वैसा ही	same
تنزے	<u>to:ŋze</u> n.	مکھی	मक्खी	fly

1	2	3	4	5
تیندِری	te:ndi	اُن کا	उनका	their
تھپن	t ^h apaŋ n.	وجہ - سبب	कारण	reason
تھپن	t ^h apaŋ adv.	اب	अब	now
تھپن تھپن	t ^h apaŋ t ^h apaŋ adv.	ابھی	अभी	just now
تھپن تھاج	t ^h apaŋ t ^h a:j adv.	پوری طرح سے - سب ملا کر	पूरातरह से, सब मिलाकर	altogether
تھراس	t ^h aRayis v.	منا نا	मनाना	persuade
ٹھسک اس کن	t ^h akskan n.	مکڑی	मकड़ा	spider
تھالی	t ^h ali n.	تھالی	थाली	plate
تھائی بس	t ^h alibus v.	پکڑ لینا - آگے بڑھ جانا	पकड़ लेना, से आगे बढ़ जाना	overtake
تھلی چر	t ^h alčiR n.	دھول	धूल	dust
تھما	t ^h ama n.	سمندر کا کنارہ	समुद्र का किनारा	shore
تھما کر گھر	t ^h amak ^h Rik ^h oR	سمندر کے کنارے	समुद्र के किनारे	around the shore

1	2	3	4	5
تھمو	t ^h amo n.	۱۔ جنگ (۲) لڑائی	1. युद्ध, 2. लड़ाई	1. battle, 2. war
تھاتے	t ^h a:te n.	خوش	खुश, प्रसन्न	glad
تھامو	t ^h a:mo adj.	فقط - صرف	सिर्फ, केवल	only
تھانا	t ^h a:na n.	تھانہ	थाना	police station
تھپ سی بس	t ^h ipsibus v.	سر ہلانا - کرنا	मंजूरी का सिर हिलाना	nod
تھس	t ^h is v.	کرنا	करना	do
تھکس پایال	t ^h ikspa:ya:l n.	بوند	बुंद	drop
تھیل	t ^h il n.	پینڈا - تلاء	पेंदी तला	bottom
تھی موراسی	t ^h i:moRa:si adv.	کسی طرح	किसी प्रकार	some how
تھوتی	t ^h uti n.	جوڑ	जोड़	joining
تھرو	t ^h uRu n.	پچھیرہ	बछेड़ा	colt
تھکس پیرل	t ^h uksbRul n.	سانپ	साँप	snake

1	2	3	4	5
تھلی تِس	t ^h ulit ^h is v.	چڑھنا	चढ़ना	ascend, climb
تھو دِس	t ^h u:dis v.	تھو کنا	धूकना	spit
تھو رو	t ^h u:Ro n.	چمڑا	चमड़ा	skin
تھون مو	t ^h onmo n.	او سچائی۔ بلندی	ऊँचाई	height
تھوپ بس	t ^h o:pibus v.	(اچانک) پانا۔ پتا لگانا	अचानक पाना, पता लगाना	find (something unexpected)
تھوسی بس	t ^h o:sibus v.	مات کرنا	मात करना	excel
تھوسی ترازس	t ^h o:sitaRa:zis v.	بہت بڑھا کر کہنا۔ مبالغہ کرنا	बहुत बढ़ा कर कहना, अत्युक्ति करना	exaggerate
تھو مو	t ^h o:mo adv.	جیسے	जैसे	as
تھوا	t ^h va n.	تھوڑی	हथौड़ा	hammer
ترا	tRa adj.	تین	तीन	three
تراسی رو	tRa:siRo adj.	تنگنا	तिगुना	threefold
تران	tRa:n adj.	دایاں	दाहिना	right (side)

1	2	3	4	5
تھو اقتا	tva:qta adv.	جلدی	शीघ्र, जल्दी	early, soon
تھرا تھو اتس	tvaqtvaqt ^{his} v.	ٻڙيانا - آماده کرنا	आगे बढ़ाना प्रेरित करना	urge
تيا قيا تس	tyaqpai ^{his} v.	برداشت کرنا	सहना, सहन करना	endure
ٿرا اس	taRayis v.	ٿڻڻڻ ڪرنا	शीतल करना, ठंडा करना	cool
ٺکري	takaRi n.	ترازو	तराजू	balance
ٺک ٺم بو	taktumbu n.	گھٽيا . وجع مفاصل	गठिया	rheumatism
ٺک سر	taksuR n.	ايک قسم کا بیج		kind of seed
ٺنارس	tana:Ris v.	مٹا دینا	मिटा देना	wipe off, erase
ٺنس	tanis v.	تباہ کرنا - برباد کرنا	नाश करना	destroy
ٺن تحس	tan ^{his} v.	لڑنا	लड़ना	fight
ٺن کن	tagk ^{hun} n.	کمان	धनुष	bow
ٺا کو	ta:ku n.	ٻلا	बल्ला	bat (hockey)

1	2	3	4	5
ٹی	ti n.	چای	चाय	tea
ٹی ٹو	tito adj.	کھٹا	खट्टा, तीता	sour, bitter, pungent
ٹین	tig n.	گھنٹہ	घंटा	bell
ٹی ٹی	titi n.	آنت	आंत	intestine
تنگ را	tungaRa n.	ادرک	अदरक	ginger
ٹوس ٹس	tu:stu:s v.	کانپنا۔ ہلنا	कापना, हिलना	shake
ٹنک	tenik n.	انتظار	इन्तज़ार, प्रतीक्षा	waiting
ٹنک تھس	tenikt _{his} v.	راہ دیکھنا	राह देखना, प्रतीक्षा करना	wait
ٹھپ ٹھپ	thap _{thap} n.	ترط کا۔ علی الصبح۔ صبح سے پہلے کا وقت	उषा के पूर्व का काल, भिनसार	time just before the dawn
ٹھکر	thakuR n.	حجام۔ ناٹ	हज्जाम, नाई	barber
ٹھی	thi n.	تخت	राजगद्दी	throne
ٹھٹھ	thitt _{his} v.	چھینکنا	छींकना	sneeze

1	2	3	4	5
ٹھی سک کس	t ^{hi} :sikskis v.	ذائقہ	स्वाद पाना	taste
ٹھیک پو	t ^{hi} :kpo adv.	قصہ کوتاہ	संक्षेप में	in brief
ٹھپ	t ^h up adj.	اندھیرا	अंधेरा	dark
ٹھل	t ^h ul n.	انڈا	अंडा	egg
ٹھیس ریس	tčessaRis n.	ناچنا	नाचना	dancing
ٹرال پس	tRalupis v.	چمکنا	चमकना	shine
ٹرابس	tRa:bus v.	بھاگ جانا	भाग जाना	flee, run away, escape
ٹرار پور	tRa:Rpor adj.	خلاف	खिलाफ, विरुद्ध	opposit, against
تضو	tzo n.	جاڑا - ٹھنڈا	1. जाड़ा 2. ठंडा	1. winter 2. cold
ٹسی	tsi n.	سیاہی	स्याही	ink
ٹص تھپ تھس	tšat ^h up ^t his v.	بجھانا	बुझाना	to extinguish (light)
ٹصس	tšamis n.	بھوکا	भूखा	hungry

1	2	3	4	5
ٹصا اینگ تحس	tʂaŋtʰis v.	بحث کرنا	बहस करना	discuss
ٹصا	tʂa n.	روشنی	रोशनी	light
ٹصا	tʂa n.	نس - رنگ	नस	nerve
ٹصاق	tʂa:q n.	تکلی	तकली	spindle
ٹصال	tʂa:li adj.	خوبصورت	सुन्दर	handsome, beautiful
ٹصال بس	tʂa:libus v.	پاک کرنا	शुद्ध करना	purify, to set upright, to clean, to decorate
ٹصال	tʂa:lo adj.	صاف - اچھا	अच्छा	good, pious, well
ٹصیکر	tʂikaR n.	چونا	चूना	limestone
ٹصکارپا	tʂika:Rpa n.	خاکروب - بھنگی - ہتر	मेहतर	sweeper
ٹصگا	tʂiga n.	بیوی - عورت - زن	पत्नी, औरत	wife, woman
ٹصگانس	tʂiganeš n.	بیوہ	विधुर	widower

1	2	3	4	5
ٹصا اس	tʃiŋa:ʔis v.	ہانکنا	हाँकना	drive (animal)
ٹص و تحس	tʃu:tʰis v.	دوہنا	दुहना	milk (cow)
ٹصس پا	tʃespa n.	محبت - پیار	प्यार	love
ٹسم کھن پا	tʃemkʰanpa n.	رقاص	नर्तक	male dancer
جبران نس	yabaRa:ntʰis v.	زور دینا	जोर देना	insist
جب جب	yabyab adj.	خاکسار	1. नम्र 2. तुच्छ	humble
جادو	yadu n.	جادو - سحر	जादू	magic
جادو تحس	yadu:tʰis v.	جادو کرنا	जादू करना	bewitch
جاضا	yaza n.	پھوپھی	पूजा, बुआ	husband's sister
جس	yas n.	منصف - جج	न्यायाधीश	judge
جندا	yanda n.	جھنڈا	झंडा	flag
جنگل	yangal n.	جنگل	जंगल	forest

1	2	3	4	5
جوابِ تھس	ɣava:bt ^h is v.	جواب دینا	जवाब देना	answer (a question)
جادو یا	ɣaːdupa n.	جادوگر	जादूगर	magician
جالی	ɣaːli n.	زائر	तीर्थ यात्री	pilgrim
جرمانہ	ɣuRmaːna n.	جرمانہ	जुमाना	fine
جلا	ɣula:p n.	پیچش	ज्वि, पेचिश	dysentery,
جلوس	ɣulu:s n.	جلوس	जुलूस	purgative procession
جوش	ɣoːʃ n.	روح	आत्मा	spirit
چھا چھو	čaču n.	پرندہ	पक्षी, चिड़िया	bird
چھار	čaRi n.	کھٹل	खटमल	'bug
چھاسر	časaR n.	چادر	चादर	bed-sheet
چھق پا	čaɣpa n.	چور۔ ڈاکو	चोर, डाकू	thief, robber
چھتس کیو دس	čaɣskyudis v.	جال میں پھنسانا	जाल में फँसाना	net (catch with a net)

1	2	3	4	5
چھقمبو	čaqmo n.	چورنی	چورنی	lady thief
چھک تھر	čakt ^h uR n.	زنجیر	سیکڑی, जंजीर	chain
چالاق	čala:q adj.	چالاک	चालाक	clever
چھمند	čamand n.	پنیر	पनीर	cheese
چھن پھت	čanp ^h et n.	آدھی رات	आधी रात	midnight
چندا	čanda n.	جیب	जेब	pocket
چنداں ٿرق	čandRa:lžaq n.	پیر - سوموار	सोमवार	Monday
چندس	čaŋt ^h is v.	چبانا	चबाना	chew
چنگو	čaŋgu n.	گٹھیا - وجع مفاصل	गठिया	rheumatism
چھاک	ča:k n.	چاک - کھڑیا	खड़िया	chalk
چھیا دس	čipa:dis v.	چومنا	चूमना	kiss

1	2	3	4	5
چھرس	čiRis v.	رکھنا۔ جاری رکھنا	رखना, चालू रखना	1. keep, retain
چھٹی کھارا	činik ^h aRa n.	شکر۔ پینی	चीनी	2. continue sugar
چھنار	čiŋa:R n.	لوہا	लोहा	iron
چھٹا کھو	čiŋa:Ruk ^h o n.	ہلمٹ۔ خود	सिर का कवच	helmet
چھیس	či:s v.	داخل ہونا۔ گھسنا۔ اندر جانا	घुसना, प्रवेश करना	go in, enter
چھٹو	čutu adj.	برا	बुरा	bad
چھوٹو قص	čutut ^h is v.	قصور وار ٹھرانا	दोष लगाना	accuse (suspicion)
چھرا رس	čuRa:Ris v.	کھودنا	खोदना	dig up
چھرت	čuRut n.	چھرنا۔ آبشار	झरना, निर्झर	waterfall
چھرک	čuRka n.	چھوٹ	झूठ	lie
چھرک دس	čuRku ^h dis v.	چھوٹ بولنا	झूठ बोलना	to tell lie
چھرکوٹ	čuRku:to n.	چھوٹا	झूठा	liar

1	2	3	4	5
چھسنن	čusŋon n.	نالہ	नाला	current
چھک بوبائی تھس	čukbobayt ^{his} v.	چپ رہنا - خاموش رہنا	चुप रहना, शांत रहना	be silent
چھک سا	čuksa adj.	شہری	शहरी, नगरीय	urban
چھل بگس	čulbags n.	لہر	लहर	wave
چھولک	čumik n.	نالہ	नाला	stream
چھونا	čuna n.	چونا	चुना	lime
چھودش	ču:de:š adj.	چودہ	चौदह	fourteen
چھوشر	ču:suR n.	ندی کا کنارہ	नदी का किनारा	bank of river
چھو	čo n.	جھیل	झील	lake
چھور	čoR adj.	چار	चार	four
چھور و تھس	čoRott ^{his} v.	چٹکی	चिकोटना	pinch
چھور وک	čoRok n.	شبہ - گمان	सन्देह	suspicion

1	2	3	4	5
چوس کھون	čosk ^h on n.	جانبداری - حمایت	पक्षपात	prejudice
چموش نش	čosneš n.	کافر	काफिर	pagan
چوض	čos n.	فرش	फर्श	floor
چهور نخلس	čor ^{nax} alis v.	چُرانا	चुराना	to steal
چموره تحس	čor ^{et} his v.	نقاشی کرنا	नकाशी करना	carve (a figure)
چھوک	čok n.	جھاڑی	झाड़ी	bush
"	čok adj.	سب	सब	all
چھوک چھوک	čokčok adj.	تیز - چھریلا	फुरतीला, सक्रिय	active
چھومو	čomo n.	نن	संन्यासिनी	nun
چھوموٹوک	čomotok n.	ٹخنہ	टखना	ankle
چھوبراس	čobRa:s n.	چپراسی	चपरासी	peon
چھوغا	čoxa n.	بربر - چودھویں کا چاند - ماہ کامل	पूर्णिमा	full moonday

1	2	3	4	5
جھونو تھس	čo:nut ^{his} v.	بہانہ کرنا	वहाना करना	pretend
چھوالت	čva:lto n.	سویرا	सवेरा	morning
چھے	če:y n.	پرندہ	चिड़िया पक्षी	bird
چھے چھوک بوشش	če:yčokbu:šis v.	چڑیا کا چیخنا	चिड़िया का चहवहाना	chirp (birds)
چھا	č ^h a n.	ایک خاص پٹر کا نام	एक वृक्ष विशेष का नाम	name of a tree (gangini)
چھا	č ^h a n.	چائے	चाय	tea
چھاپس	č ^h apis v.	چبانا	चबाना	chew
چھاپن تھس	č ^h apunt ^{his} v.	رس نیچوڑنا	रस निचोड़ना	squeeze out (juice)
چھات	č ^h at n.	بخار	ज्वर	fever
چھتالو	č ^h atalo n.	بکرا	बकरा	goat-he
چھتن	č ^h atan n.	چھٹانک	छँटांक	fifty grams of weight
چھتیا	č ^h atpa n.	جرمانہ	जुमाना, दंड	penalty

1	2	3	4	5
چھت تھس	č ^h at ^t h ⁱ s v.	وعدہ کرنا	واदा करना, प्रतिज्ञा करना	promise
چھت چھم دو	č ^h atč ^o mdo n.	صلح	مेल, संधि	treaty
چھتری	č ^h at ^r i n.	چھتا	छाता	umbrella
چھار	č ^h aR n.	بھتہ	भरता	allowance
چھار بُس	č ^h aRib ^u s v.	کمی ہونا	कमी होना, अभाव होना	lack
چھار نش	č ^h aRineš v.	ختم ہونا	समाप्त होना	over (finished)
چھار بو	č ^h aRbu n.	بٹن	बटन	button
چھار بوش	č ^h aRbuš ^u adj.	اٹسی	अरसी	eighty
چھا چھو	č ^h aRč ^u n.	برسات کا پانی	बरसात का पानी	rain water
چھق سا	č ^h aqsa p.p.	تک	तक	until
چھک چھل تھس	č ^h akp ^h ult ^h i s v.	عبادت کرنا۔ پوجا کرنا	पूजा करना	worship
چھک سا	č ^h aksa n.	پاخانہ۔ بیت الخلاء	शौचघर	lavatory

1	2	3	4	5
چھگ بو	č ^h agbu n.	پگچھا	गुच्छा	bunch
چھانس	č ^h anis v.	لگی مکی مد سے پھل توڑنا	लगी से फल तोड़ना	pluck the fruit with the help of stick
چھال	č ^h al n.	میمنا	भेड़ों का वच्चा, मेमना	lamb
چھال بس	č ^h albus v.	چھلکت	छलकना, जलमान होना	overflow
چھال ہرس	č ^h alhaRis n.	گدھ	गिद्ध	a kind of bird which takes young goats. Vulture
چھائی	č ^h ayi n.	تالا	ताला	lock
چھات	č ^h a:t adj.	کافی	काफी	enough
چھارپا	č ^h a:Rpa n.	چارپائی	चारपाई	cot
چھائی بس	č ^h a:libus v.	بھنا	बहना	spill (liquid)
چھرس	č ^h iRis v.	رہنا۔ قبضے میں رکھنا	1. रहना, 2. अधिकार में रखना	1. own (possess) 2. dwell, put in
چھم چھم	č ^h imč ^h im n.	پتیچک	छोटी मात, चेचक	small pox

1	2	3	4	5
پھنن	č ^h inan n.	ناشتہ	कलेवा, जलपान	breakfast
چھینس	č ^h inis v.	پھاڑنا - کھینچنا کاٹنا	1. काटना 2. खीचना 3. काटना	1. tear (cloth), 2. draw (picture) 3. cut
چھنما	č ^h inma n.	جگر	जिगर	liver
چھن جت	č ^h inyit v.	توڑنا	तोड़ना	break
چھو بوق	č ^h uboq n.	باڑھ	बाढ़	flood
چھب یا	č ^h ubya n.	بطخ	बतख	duck
چھٹ شق	č ^h utižaq n.	چھٹی	छुट्टी	holiday
چھو چھوت	č ^h uč ^h ot n.	گھنٹہ	घंटा	hour
چھورا ریس	č ^h uRa:Ris n.,v.	چُرانا	चुराना	stealing, steal
چھر کو دس	č ^h uRkudis n.	چھوٹ بولنا	झूठ बोलना	lie (say false things)
چھرک ٹو	č ^h uRku:to adj.	چھوٹا	झूठा	false (Buddhists)

1	2	3	4	5
چھر گھیس	č ^h uRgyos n.	ایک کیڑے کا نام	एक कीड़े का नाम	name of an insect
چھس تھس	č ^h ust ^h is v.	پیشاب کرنا	पेशाब करना	urinate
چھوکر	č ^h ukaR n.	برتن	बर्तन	pot
چھکسی بس	č ^h uksibus v.	بونے کے بعد جڑ پکڑنا	रोधने के बाद जड़ पकड़ना	rooting after transplantation
چھوتسوا	č ^h u:tsva n.	کائی	काई	moss
چھوس	č ^h os n.	مذہب	धर्म	religion (Buddhists)
چوس گیوس	č ^h osgyus v.	قسم کھانا	कसम खाना, शपथ लेना	swear (take oath)
چوکس	č ^h oks n.	جنوب	दक्षिण	South
چھولاغن	č ^h oloʃaŋ n.	سفوف - بکئی	बुकनी, पाउडर	powder
چھولو	č ^h olo n.	پاسا	पासा	dice
چھولو نوٹس	č ^h olonutis v.	قمار بازی - جوا کھیلنا	जुआ खेलना	gamble
چھومسی بس	č ^h omsibus v.	ختم کرنا	समाप्त करना	finish

1	2	3	4	5
چھوٹو	č ^h onu adj.	بے تصور - معصوم - بھولا بھالا	निर्दोष, भोला	innocent
چھوٹو ہرین تھس	č ^h onuhaRyant ^h is v.	برباد کرنا	बर्बाद करना	waste
چھوٹو رازس	č ^h onoRa:zis v.	تصور وار ٹھہرانا	दोष लगाना	blame
چھوٹی بس	č ^h o:tibus v.	ختم کرنا جکڑنا	1. समाप्त करना 2. जकड़ना	1. to finish 2. grasp
چھیر تھکس	č ^h eRt ^h aks n.	باڑ - جھاڑ بندی - احاطہ	झाड़-बन्दी	hedge
چھسی بس	č ^h e:sibus n.	اعتبار - بھروسا	विश्वास	believing, trusting
چر	caR n.	باغ	बाग	garden
چیس	caqs n.	چھٹا	छन्ना	filter
چنولو	canalu n.	پا جامہ	पाजामा	pyjama
چن بی	canbi n.	چمکا ڈر	चमगादड़	bat (bird)
چی	ci .pro.	آپ	आप, तुम	you

1	2	3	4	5
چرتھا چرس	ciRt ^h ač̣iRis v.	ٹھیک کرنا	ठीक करना, व्यवस्थित करना	arrange (put things in order)
چس کی	ciski n.	ایک بیڑ کا نام	एक वृक्ष विशेष का नाम	name of a tree
چق سس	coqsis v.	مانند ہونا - مشابہ ہونا - محاش ہونا	समरूप होना, एक तरह का दिखाई पड़ना	resemble
چن دس	condis v.	چوٹ پہنچانا	चोट पहुँचाना	injure
چن	con n.	پیاز	प्याज	onion
چینبس	ce:ɳbus v.	ہلانا - جھٹکا دینا	हिलाना, झटका देना	jerk (pull suddenly)
چنجین تھس	ce:ɳce:ɳ ^h is v.	جھٹکا لگانا یا دینا	झटका लगाना या देना	jolt
چنگ	ce:ɳgi n.	مچھر	मच्छर	mosquito
خا	ɣa v.	کھانا	खाना, भोजन करना	eat
خبر	ɣabaR n.	پیغام	सन्देश	message
خچار	ɣač̣aR n.	خیر	खच्चर	mule
خر	ɣaR n.	گدھا	गदहा, गधा	ass, donkey

1	2	3	4	5
خشو	xəʂo n.	سالن - شوربا - کرطھی	कढ़ी	curry
خلما	xalma n.	گر دے	मूत्राशय	kidney
خصوصتھس	xəʂot ^{his} v.	بھوننا	भूनना	roast
خُر	xuR n.	آگ	आग	fire
خُس	xus n.	غذا - کھانا	भोजन	food
خُس دِس	xusdis v.	کھانا لگانا - دسترخوان چٹنا	खाना परसना	serve (food)
خرخوٹو	xoRxu:to n.	گلا	गला	throat
خرما	xoRma n.	کھجور	खजूर	date fruit
غسل خانہ	xosulhana n.	غسل خانہ	स्नानगृह	bathroom
نقونو	xono n.	ایک خاص پیڑ	एक वृक्ष विशेष	name of a tree (gye:v)
دا	da n.	تیر	तीर	arrow
دا	da pp.	پر	पर	at

1	2	3	4	5
دبتر	dabtaR n.	دفتر	कार्यालय	office
دت	dat adj.	خوش	खुश, प्रसन्न	merry
در و قص	daRu ^h is v.	شکار کرنا	शिकार करना	hunt
درجن	daRy an n.	درجن	दर्जन	dozen
درزی پا	daRzi:pa n.	درزی	दर्जी	tailor
درهاس	daRha:a:s n.	عرضی	आवेदन, अर्जी	petition
دکھن	dak ^h an n.	ترکش	तरकश	quiver
دمن	daman n.	ڈھول	ढोल	drum
دم سی بس	damsibus v.	جمع ہونا	जमा होना	gather together
دُنیا	danya n.	دھنیا - کشنیر	धनियाँ	coriander
دوات	dava:t n.	دوات	दायात	inkpot
دہن	dahon n.	جڑاؤ پن	जड़ाऊ पिन	broach

1	2	3	4	5
دَیا	<u>da</u> ya n.	رحم	दया	mercy
وار	<u>da</u> R n.	دروازہ	दरवाजा	door
واچھس	<u>da</u> :čis v.	عزت کرنا	आदर करना	respect
واچھس	<u>da</u> :čis adj.	حسد - رقابت - جلایا	द्वेष, ईर्ष्या	jealousy
دَاش	<u>da</u> :žis v.	جھلنا	झुलसना	scorch
दशल	<u>da</u> :š adj.	दस	दस	ten
दल	<u>da</u> :l n.	दालिन	दालें	pulses
दल चिनी	<u>da</u> :lčini n.	दाल चिनी - دارچینی	दालचीनी	cinnamon
दाया	<u>da</u> :ya n.	نرس - دائی	दाई, नर्स	nurse
दलस	<u>dil</u> is v.	चमड़ा खीचना पकड़ना रुखी करना जھळा اتारना सब कपڑے اتारना	1. चमड़ा खीचना 2. पकड़ना 3. घायल करना 4. छिलका उतारना 5. नंगा करना	1. to skin (an animal) 2. grab 3. hurt, wound 4. peel 5. strip off

1	2	3	4	5
دو	<u>du</u> <i>adj.</i>	دو	دو	two
دُبِق وِس	<u>dubaqvis</u> <i>v.</i>	نشانہ مارنا	निशाना मारना	shoot animal
دُبُشُو	<u>dubušu</u> <i>adj.</i>	چالیس	चालीस	forty
دُت	<u>duṭ</u> <i>n.</i>	پستان - سینہ - چھاتی	छाती	breast
دُت	<u>duṭ</u> <i>n.</i>	دودھ	दूध	milk
دو دو	<u>dudo</u> <i>n.</i>	دادا - نانا	बाबा, नाना	father's father, grand father, mother's father
دُور	<u>duR</u> <i>adv.</i>	دور	दूर	far
دُس	<u>duṣ</u> <i>v.</i>	ہلا کر دھونا - کھنگالنا	हिलाकर धोना, खँगालना, धोना	rinse, wash
دُسِرُو	<u>duṣiRo</u> <i>adj.</i>	(۱) دگنا - (۲) دوہرا	1. दुगुना, 2. दोहरा	double fold
دشمن	<u>duṣman</u> <i>n.</i>	دشمن	शत्रु	enemy
دُکس	<u>duksis</u> <i>v.</i>	جلنا	जलना	burn

1	2	3	4	5
دک سکس	<u>duksukis</u> v.	جلاانا	जलाना	burn
دُن بت	<u>dunyaṭ</u> n.	دُنیا	दुनिया, संसार	world
دُن	<u>duŋ</u> n.	چھرا	छुरा	dagger
دوس	<u>du:s</u> n.	زمین	जमीन	ground
دوزق	<u>dozaq</u> n.	دوزخ - جہنم	नरक	hell
دوق سی بس	<u>doqsibus</u> v.	سکڑنا	सिकुड़ना	cringe
دوق سی تھس	<u>doqsit^{his}</u> v.	پریشان کرنا - چڑھانا	परेशान करना, चिढ़ाना	tease
دوقمو	<u>doqmo</u> adj.	تنگ	संकरा, संकीर्ण	narrow
دو کھا تھس	<u>dok^{ha:t}his</u> v.	دھوکا دینا	धोखा देना	betray (a person), deceive, cheat
دولو	<u>dolo</u> n.	آسمان	आकाश	sky
دو آرا بس	<u>dovaRa:zis</u> v.	عبادت کرنا	पूजा करना	worship (Muslims)
دے	<u>de</u> v.	دینا	देना	give

1	2	3	4	5
دے تحس	<u>de</u> ^h is v.	استدعا کرنا	प्रार्थना करना	request, ask for
دے دے	<u>dede</u> n.	نانی - دادی	नानी, दादी	grand mother, father's mother, mother's mother
دیس	<u>de:s</u> n.	وطن	देश	country
دراک	<u>dRak</u> adv.	تیز	तेज़	fast
درن مو	<u>dRenmo</u> n.	بھالو - رتیچھ	भालू	bear
ڈک چُن	<u>dakčun</u> n.	سیم	सेम	beans
ڈمن	<u>daman</u> n.	बाजा	बाजा, वाद्य	band (musical instrument)
ڈاک	<u>da:k</u> n. adj.	ڈاک	डाक	post
ڈاک ڈاک تحس	<u>da:kda:kt</u> ^h is v.	چٹکنا - ترکنا	चटकना, तड़कना	snap (fingers)
ڈم ٹمس	<u>dimtams</u> n.	کشتی	कुश्ती	wrestling
ڈم ٹمس دس	<u>dimtamsd</u> is v.	کشتی لڑنا	कुश्ती लड़ना	wrestle

1	2	3	4	5
ڈم کزل	dimkzil n.	کشتی	कुश्ती	wrestling
ڈنڈی رو	dindiRo adj.	۱۔ موٹا۔ (۲) گھاڑھا	1. मोटा, 2. गाढ़ा	thick
ڈنڈی رو تحس	dind:Rot ^{his} v.	پیٹنا	लपेटना, चौरस करना	roll (turn over and over)
ڈبٹ	dubat n.	قیچی	कैंची	scissors
ڈن	dun n.	کھاڑی کا ڈنڈا	कुल्हाड़ी का डंडा	handle of axe
ڈنڈس	dundis v.	لٹکانا۔ لٹکنا	लटकाना, लटकना	hang up
ڈنڈس	dundis n.	لٹکن	लटकन	hanging
ڈن ڈن تحس	dundunt ^{his} v.	کھٹکھٹانا	खटखटाना	knock (on a door), tap
ڈوکو	doko n.	کولھا	कुल्हा	hip
رپسل	Rapsal n.	رسوئی گھر	रसोई घर	kitchen
رتی بیل	Ratibelis v.	سوکھنا	सूखना	dry up
رت تحس	Ratt ^{his} v.	چت کرنا۔	चौरस करना	flatten

1	2	3	4	5
رت سی بق چھکس	Ratsi laqčuks n.	انگور کی بیل	انگूर की बेल	grape vine
رارگی	RaRgi n.	تلوار	तलवार	sword
راز بیس	Razibayis v.	گھات لگا کر حملہ کرنا	घात लगाकर आक्रमण करना	ambush
راسی تو	Rasito	جہاں تک	जहाँ तक	as far as
رس کٹ	Raskut n.	روٹی	रुई (मुसलमान)	cotton (Muslims)
راغو	Raγo n.	کھڑ	खुर	hoof
راگی	Ragi	سنگین	संगीन	bayonet
رائس	Ranis v.	شراب بنانا	गराब बनाना	brew
رنگ	Raη n.	رنگ	रंग	colour
رنگ دس	Raηdis v.	رنگنا	रंगना	dye
رنگ سنایس	Raηsenayis v.	پوتنا - رنگنا	रंगना	paint
رنگ نہاس	R η naxa:sis v.	مڑ جھانا	मूछाना	fade

1	2	3	4	5
رنگ سم رس	RaṅsamaRis v.	خودکشی کرنا	आत्महत्या करना	suicide
رنگ مت رنگ	RaṅmetRaṅ n.	سنتر	सन्तरा	orange
رابی	Ra:bi n.	پتوار - چپو	चप्पू	oar
رات	Ra:t n.	رات	रात	night
رائس	Ra:tis v.	بنانا	बनाना	make
رازس	Ra:zis v.	کہنا	कहना	say, tell
رائش	Ra:ṣ n.	انگور	अंगूर	grape
رپ ٿری	Ribži n.	چوکھٹا	चोखटा	woodframe for entrance
رکنا رس	Rikina:Ris v.	بیچنا	बेचना	sell
رگو	Rigo n.	چٹان - چوٹی	चट्टान, चोटी	cliff
رل	Ril n.	بیلنا	बेलना	rolling
رل بنگ ارم	RilbuṅiRma n.	مرچ	कालिमिर्च	pepper

1	2	3	4	5
رِنڈی	Rindi n.	گولی	گولی	bullet (local made)
رِن موچھے	Rinmoče n.	۱- ہیرہ - (۷) محبوب	1. हीरा, 2. प्रिया	1. diamond, 2. beloved
ریانگ	Riyo:ŋ n.	خرگوش	खरहा, खरगोश	hare
رپوٹ	Rupot n.	اطلاع	सूचना, शिकायत, बयान	report
رُسی	Rus n.	شکایت - بیان - رونا	रोना	weeping
رُن	Run n.	بھیر کا بچہ	भेड़ी का बच्चा	lamb
رُنک	Ruŋ n.	گزار ہوا کل - بتیا ہوا کل	बीता हुआ कल	yesterday
رُنک اُمش	Ruŋamuš n.	پہاڑی	पहाड़ी लोग	hill people
رو تھس	Ru:tʰis v.	پھسلنا	फिसलना	slide
رتیا	Retya n.	آنے والا کل	आगामी कल	tomorrow
ریل	Re:l n.	ریل	रेल	rail

1	2	3	4	5
ارجوم بس	Ryombus v.	ٹھکرانا	टकराना	collide (two moving bodies)
ارڈکو	Rduku n.	کڑا - چوڑی	कड़ा, रूढ़ी	bangle
اردوق چنگ دس	Rdoqčonḡdis v.	ٹھکرانا - لات مارنا	ठकराना, लात मारना	kick
اردواکب لن	Rdva:kablen n.	چمبک - مقناطیس	चुम्बक	magnet
ارزماک پس	Rzama:kipas n.	کھار	कुम्हार	potter
ارزتنگ جن	Rzaṅṅan adj.	پچیک	छोटी माता, चेचक	chicken-pox
ارزونگ	Rzonṅ n.	چھیٹ	रुखानी	chisel
رگا کھن	Rgak ^h an n.	دوستی	मित्रता	friendship
رگامو	Rgamo n.	دلچسپی - مزہ	रुचि	interest
رگاموتص	Rga:moṡ ^h is v.	نوشی منانا	खुशी मनाना	rejoice
رگامو ضایا تحس	Rga:moza:yat ^h is v.	استقبال	स्वागत करना	welcome
رگو	Rgo n.	جسم	शरीर (अगला भाग)	body (front part)

1	2	3	4	5
رگو سبس	Rgo:sibus v.	ضرورت	आवश्यकता	need
رگو سپا	Rgo:spa v.	ضرور چاہیے	जरूर, चाहिये	ought, should
رگو شیا	Rgo:šya n.	تمنا - خواہش - چاہ	इच्छा, चाह	desire
رگن ما	Rgunma n.	گھوڑی	घोड़ी	mare
رگن زا	Rgunza n.	موسم خزاں - پت جھڑ (اکٹوبر سے ڈسمبر تک)	शरत् ऋतु	season (from October to December)
رگر گیاپ	RguRgyap n.	گدہ	गिद्ध	vulture
رگیاں	Rgyal n.	جیت، فتح	जीत, विजय	victory
رگیاں بس	Rgya:libus v.	جیتنا - کامیاب ہونا	जीतना, सफल होना	win (in a contest), succeed
رگیاں با	Rgyalba adj.	چالاک	चालाक	clever
رگیاں پو	Rgyalpo n.	حکمران - بادشاہ، شہنشاہ	राजा, शासक, सम्राट	ruler, king, emperor
ریاست	Rya:sat n.	حکومت - ریاست - مملکت	राज्य	state, kingdom

1	2	3	4	5
زرا	za n.	موسم	मौसम	weather
زب زب	zabzab adj.	سخت - کڑا	कड़ा	hard
زب بفس	zatibus v.	بھٹکنا	भटकना	stray
زردور	zaRu:R adv.	ضرور	अवश्य	certainly
زگی بفس	zagaybus v.	ٹپکنا	टपकना	leak
زمانت	zama:naṭ n.	ضمانت	जमानत	bail
زمیندار	zami:nda:R n.	کسان	किसान	cultivator
زپی	zanphe n.	وانہ - اناج	दाना, अनाज	grain
زنس	zəŋs n.	تانبا	ताँबा	copper
زن مو	zaŋmo n.	شگون	शकुन, सगुन	good omen
زوار	zavar n.	زیارت	तीर्थ यात्रा	pilgrimage
زردیس	zahaRdis v.	زهر دینا	जहर देना, विष देना	poison

1	2	3	4	5
زازی	za:zi n.	چلنا	चलना	walking
زائس	za:ɳs n.	برتن	बर्तन	vessel, pot
زیرتھس	ziRit ^h is v.	نشانہ لگانا	निशाना साधना	aim at
زلا	zilla n.	ضلع	ज़िला	district
زن زان	ziŋza:ŋ adj.	شور والا - غل مچانے والا	शोर वाला, उपद्रवी	noisy
زیرہ	zi:Ra n.	زیرہ	जीरा	cuminseed
دُر	zur n.	کنارہ	धार, किनारा	edge
زُئس	zuɳs n.	جوڑی	जोड़ा	pair
زو	zo n.	لمبی سنگ کا سانڈ	लंबी सींग का साँड़	kind of bull with long horns
زرمو	zeRmo n.	درد	दर्द	pain
زبا	zba n.	بلبلہ	बुलबुला	bubble
زنانہاس	zba:naxa:sis v.	بلبلہ	बुलबुलाना	bubble

1	2	3	4	5
زبران اٹسی	zbRa:ɳtsi n.	شہد	शहद, मधु	honey
زبرانز ازب	zbRa:ɳzbu n.	نکھتی	मक्खी	fly
زبرتھس	zbRi:t ^h is v.	لکھنا	लिखना	write
زوفرو	zofRu n.	بچھڑا	बछड़ा	calf (he)
زبوا	zbva n.	جھاگ	झाग	foam
زبیاں زرا	zbya:lza n.	موسم گرما	ग्रीष्म ऋतु	season that falls from April to June
زبان تھس	zbya:ɳt ^h is v.	مشق کرنا	अभ्यास करना	practice
زوار تھس	zdaRi:t ^h is v.	وانت پینا	दाँत पीसना	grit (teeth)
زوار دس	zdaRdis v.	شان رکھنا	शान रखना	sharpen (knife)
زون تھس	zdu:mit ^h is v.	جھولا بند کرنا	झोला बन्द करना	close (a bag)
زردور	zdoR n.	غذا	भोजन	diet
زرتاس کس	zRita:skis v.	غور سے دیکھنا	गौर से देखना	pry

1	2	3	4	5
زگا	zga n.	کاٹھی - زین	کاठी	saddle
زگالٹوس	zgalto:s n.	بیچھو	बिच्छू	scorpion
زگم تحس	zgam _t ^{his} v.	ہاتھ سے مارنا - مٹکا	हाथ से मारना, मुक्का मारना	strike (with hand or fist)
زگوی	zguy v.	دور سے چیخنا	पीड़ा से चीखना	groan
زگوی تحس	zgu:y _t ^{his} v.	گھٹنا ٹیکنا	घुटना टेकना	kneel
زگروم	zgRom n.	صندوق	बक्सा	box
زبارت	zya:Rat _t n.	حاجی	हज करनेवाला, हाजी	pilgrim (Muslim)
زبس	žabs n.	سلطنت - حکومت	राज्य	kingdom
زٹی	žati n.	اُون	ऊन	wool
زرب	žarBa adj.	اندھا	अन्धा	blind
زراگٹ	žarGat _t n.	مذاق - ہنسی - تضحیک - تمسخر	मज़ाक, हँसी	ridicule
زراگٹ تحس	žarGat _t ^{his} v.	مذاق کرنا	मज़ाक	joke

1	2	3	4	5
نِزَق	žaq n.	دن	दिन	day
نِزَق تَن	žaqtaŋ adv.	روز	प्रतिदिन	daily
نِزَق تَن تَحْس	žaqzaŋ ^{his} v.	جشن منانا	उत्सव मनाना	celebrate
نِزَکُور	žakoR n.	بال	बाल	hair
نِزَالِ تَحْس	žala:t ^{his} v.	پداستر کرنا - سوراخ کرنا - چھید کرنا	1. छेद करना. 2. पलस्तर लगाना	1. bore (a hole) 2. plaster
نِزَالِتا	žalta n.	بحث	बहस	argument
نِزَالِتا تَحْس	žalta:t ^{his} v.	سزا دینا	सलाह देना	advise
نِزَت	žit n.	روح	आत्मा	soul
نِزِکس پِشائی اس	žikspišayis v.	دھمکانا	धमकाना	threaten
نِزِگرو	žigRo n.	بزدلی	कायरपन	cowardice
نِزِنی	žini n.	اچھے بُرے کی اخلاقی تمیز ضمیر - باطن - خواہش	1. भलेबुरे का भीतरी ज्ञान विवेक 2. इच्छा	1. conscience 2. wish

1	2	3	4	5
ژنزدک	žinRdak n.	زمیندار	ज़मीन्दार	landlord
ژنرتک	žinltak n.	گدی	गुददी	nape
ژی بی تخس	žipit ^h is v.	چوسنا	चूसना	suck
ژیگو	ži:go adj.	لمبا	लंबा	long
ژو	žu n.	ایک پھل کا نام	एक फल का नाम	name of a fruit
ژس	žus n.	جاننا	जानना	knowing
ژس	žus v.	پیدا کرنا	जन्म देना	bear (give birth to)
ژکنا	žukna:v adv.	بعد میں	बाद में	after, afterwards
ژل	žuli n.	شور یا - کڑھی - سالن	कढ़ी, सालन	curry
ژل تخس	žulit ^h is v.	صاف کرنا	साफ करना	clear
ژل تخس یا	žulit ^h ispa n.	بھنگی خاکروب - مہتر	मेहतर	sweeper
ژل دس	žulidis v.	جھاڑو لگانا	झाड़ू लगाना	sweep

1	2	3	4	5
ٲُرنس	žun̄s n.	بیٲ	ٲوٲ, شریر کا ٲیٲلا باا	back of the body
ٲُرس ٲی ٲھکس	žu:slaqčuks n.	خرماٲی - خوابانی	خوابانی	apricot tree
ٲُرون	žun̄n n.	سانٲ	ساٲ	snake
ٲُرنس	žun̄nis v.	سوٲنا	سوٲنا	conceive
ٲُرون ٲُل	žun̄ndul adv.	اکٲر - عام ٲور ٲر	ساٲاارٲنا:, ٲراٲ:	generally
ٲُزول	žoli n.	ٲھاٲرو	بااٲ	broom
ٲُزبل زرا	žpilza n.	موسم بہار (ٲنوری سے مارٲ تک موسم)	واسنٲ ٲھرت	name of a season that falls from January to March
ٲُزراٲس	žRuRa:Ris v.	ٲصور وارٲھراٲا	ٲوٲ لااٲا	blame
ٲُزوا	zva n.	ٲو	ٲوآا	louse
ٲُزوی ٲھس	žvi:yīis v.	ٲیٲھلاٲا	ٲیٲھلاٲا, ٲیٲھلٲا	melt, dissolve
ٲُزیاٲر	žya:Ri adj.	ٲیٲھلٲا	ٲوٲیا	old (lady)

1	2	3	4	5
ثریار	žya:Ri adj.	بڑھیا - بڑھی	उत्तम	excellent
ثریارو	žya:Ro adj.	عمدہ - بڑھیا	अयोग्य	worthless
ثریارے	žya:Re adj.	بڑھا	बुढ़ा	old (man)
ضَضُ	za:zu n.	آندھی - طوفان	चक्रवात	cyclone
ضاب	za:bi n.	لکڑی کا چیمہ	लकड़ी का चम्मच	wooden spoon
ضاضو	za:zo n.	بھائی	भाई	brother
ضَضاضس	zuza:zis v.	قصور وار ٹھہرانا	दोष देना	blame
سا	sa pp.	سے	से	by
ستنس	sat̪u:ɳʂ adj./n.	سترہ	सत्तरह	seventeen
ست دِس	sat̪dis v.	کمزور کرنا	कमजोर बनाना	to make weak
سدید	sadiR n.	صدر	राष्ट्रपति	president

1	2	3	4	5
سَرَن	saRaṇj <i>adj.</i>	بھورا	भूरा	the colour of the soil, brown
سرگیارِس	saRgya:Ris <i>v.</i>	بڑھنا	बढ़ना	grow
سَرہت	saRhat <i>n.</i>	چار دیواری - سرحد	चहारदीवारी, सीमा	boundary
سَزادِس	saza:dis <i>v.</i>	سزا دینا	सजा देना	punish
سَسو	sasu <i>n.</i>	پوتا	पोता, नाती	grand son
سَسوثریا رازِس	sasužya Ra:zis <i>v.</i>	نظم یا قصہ کہانی سنانا	कविता पाठ करना	recite (a poem or legend)
سَسوی	sasoy <i>n.</i>	بھانجہ	भानजा	sister's son
سَسْتا	sasta <i>adj.</i>	سستا	सस्ता	cheap
سَفْسُوق	saqsoq <i>n.</i>	دھول	धूल	dust
سَكْکُو	sakku <i>n.</i>	گدلا پانی	गंदला पानी	muddy water
سَلِ تَحْصِيس	salit ^{his} <i>v.</i>	چُننا	चुनना	choose
سَلْمِ دِس	salumdis <i>v.</i>	کشتی لڑنا	कुश्ती लड़ना	to wrestle

1	2	3	4	5
سمندر	samandaR n.	سمندر - دریا	समुद्र, सागर	see, ocean
سمبا	samba n.	ارادہ - خواہش	इच्छा, इरादा	intention
سمبادیس	samba:dis v.	سوچنا - تصور کرنا	कल्पना करना	imagine
سم برائیس	samy aRayis v.	مطلب بتانا	व्याख्या करना, अर्थ बताना	explain
سمدل	samdal n.	مو پینچھ	मुँछ	moustache
سنت رتھس	santRit ^h is v.	بہرہ	पहरा देना	guard
سن	saṅ n.	روشنی	रोशनी, प्रकाश	light
سنگے مرمر	saṅgemaRmaR n.	سنگ مرمر	संगमरमर	marble
سنلس	saṅlis v.	ڈھیر لگانا	ढेर लगाना	pile up
سن لیچھ رس	saṅlečiRis v.	ڈٹنا - اڑنا - ثابت قدم رہنا	डटना, अड़े रहना, अड़ना	persist
سابن	sa:bon n.	صابن	साबुन	soap
سات	sa:t adj.	سات	सात	seven

1	2	3	4	5
ساس	sa:s n.	ہمشیرہ - بہن	बहिन	sister
سالِ تھس	sa:lit ^h is v.	چُننا - ترجیح دینا	चुनना, वरीयता देना	prefer, find
سانترا	sa:nt ^h Ra n.	نارنگی	नारंगी	orange
سپا	sipa n.	فوج - سپاہی	1. सेना 2. सैनिक	1. army 2. soldier
سٹارا اس	sitaRayis v.	ملنا	मिलना	mix
سس	sis v.	سینا	सीना	sew
سسدس	sisidis v.	سیٹی بجانا	सीटी बजाना	to whistle (by mouth)
شکِ تھس	sikit ^h is v.	پچھاڑنا - چھاننا	ओसाना, पछोरना	winnow
سِل	sil n.	سایہ	छाया	shade
سِلِ تھس	silit ^h is v.	پڑھنا	पढ़ना	study, read
سِن	sin n.	ندی	नदी	river
سِنّا	sina n.	بچہ	बच्चा	child

1	2	3	4	5
سن ان اردیا نگ تحس	sinjiniRdyant ^{his} v.	اُمید	आशा	hope
سنگے	singge n.	شیر	सिंह	lion
سی ر	si:Ri n.	ریت - بالو	बालू	sand
سو	su n.	سوئی	सूई	needle
سبا	suba n.	صوبہ	प्रान्त, सूबा	province
سپارا	supaRa n.	سپاری	सुपारी	betelnut
سٹٹ	sutut ⁿ .	دانت کا برش	दाँत धोने का ब्रश	tooth brush
سُر	suRi n.	سورج	सूरज	sun
سُرِ دس	suRidis v.	طلوع آفتاب - سوچ کا نکلا	सूर्योदय होना	sunrise
سُرِ س مولے	suRismole n.	دھنک - قوس قزح	इन्द्र-धनुष	rainbow
سُرِ س نبیس	suRinupis v.	غروب آفتاب - سوچ کا ڈوبنا	सूर्यास्त होना	sunset

1	2	3	4	5
سُرودِ تھیں	suRu ^t his v.	سراٹھا کر دیکھنا	سیر उचका कर देखना	look by raising the head
سُرُون	suRuna n.	شہنائی	शहनाई	shehnay
سُسیں	susis v.	سونا	सोना	to sleep
سفارِس	sufaRis v.	سفارش کرنا	सिफारिश करना	recommend
سُما	suma p.p.	ساتھ میں	साथ में	with, together
سمی بیاس	sumibya:s v.	ساتھ ہونا	साथ होना	accompany
سن پو	sunpo adj.	تھکا ہوا	थका हुआ	tired
سما سما	suma suma adv.	یکایک	एक़ाएक	suddenly
سما سما	sumasuma pp.	آر پار	आरपार	through
سُوا	suva n.	دوا کی سُوئی	दवा की सूई	injection
سُوادِس	su:dis v.	طلاق	तलाक	divorce
سو	so pro.n.	وہ	वह	he

1	2	3	4	5
چھقس پو	sočeqspo <i>adj.</i>	ایسا	ऐसा	such
سوسو تھس	sosot ^h is <i>v.</i>	الگ کرنا	अलग करना	separate
سوسو اُنس	sosbu unis <i>v.</i>	گود لینا	गोद लेना	adopt (a child)
سنگ مرس	soŋmaRis <i>v.</i>	خودکشی	खुदकसी करना, आत्महत्या करना	commit suicide
سیر	seR <i>n.</i>	سونا	सोना	gold
سرنگ	seRRaŋ <i>adj.</i>	سنہرا	सुनहला	golden
سرگر	seRgaR <i>n.</i>	سُنار	सुनार	goldsmith
سسک	sesmuk <i>n.</i>	خود غرض	स्वार्थ	selfishness
سکر ٹری	sekteRi <i>n.</i>	معتد	सचिव	secretary
سینو	seno <i>adj.</i>	چھوٹا	छोटा	small
سینواس	senayis <i>v.</i>	بیس کرنا - ملنا	लेप करना, पोतना, मलना	smear
سیٹ	se:t <i>adj.</i>	شاہی	राजकीय	royal

1	2	3	4	5
اس بل پ	sbalpa n.	مینڈک	मेंढक	frog
اس پُل	spulu n.	پیر - پنکھ	पंख	feather
اس پوس کار	sposkaR n.	لویان - عود	धूप	incense
سپاے	spoy n.	تبدیلی	परिवर्तन	change
سپاے تحس	spoy ^h is v.	بدلنا	बदलना	put back, change
اس پرا تحس	speRa ^h is v.	غپ شپ کرنا	गपशप करना	gossip
استناگ	stago n.	پھاٹک -	फाटक	gate
استرن	stiRin n.	کیڑا	कीड़ा	insect, worm
استوٹ	stot n.	کندھا	कंधा	shoulder
اسٹو تحس	stot ^h is v.	ڈھونڈنا	ढूँढना	search for
استونزا	stonlza n.	موسم برسات - برشکال (جولائی سے ستمبر تک کا موسم)	वर्षाकृत	season that falls from July to Sep- tember

1	2	3	4	5
ستونگ	st _o ŋ <i>adj./n.</i>	ہزار	हज़ार	thousand
ستونگیا	st _o ŋpa <i>n.</i>	تاجر - سوداگر - بیوپاری	व्यापारी	merchant
ستوترا	st _o ŋz <i>n.</i>	قسم	शपथ	oath
ستون کا بے بس	st _o nka:bebus <i>v.</i>	بیوپار کرنا	व्यापार करना	trade
اسدک	sdu _k <i>n.</i>	دکھ - غم	दुःख	grief, sorrow
اسکرما	skaRma <i>n.</i>	تارا	तारा	star (Muslims)
اسکرما شک رنگ	skaRmažukRiŋ <i>n.</i>	دمدار تارا	पुच्छल तारा	comet
اسکل تقس	skalt _h is <i>v.</i>	تقسیم کرنا - حصہ دار ہونا	साझा करना, हिस्सा करना	share
اسکار تقس	ska:Rit _h is <i>v.</i>	تولنا - وزن کرنا	तौलना, वजन करना	weigh
اسکچہ	skiča <i>n.</i>	مونگا - مرجان	मुँगा	coral
اس کس	skis <i>v.</i>	دیکھنا	देखना	to see, look at,
اس کیبی تقس	skilit _h is <i>v.</i>	موڑنا	मोड़ना	notice bend

1	2	3	4	5
اس کن جک سریس	skiny uḳsaRis v.	بغل گیر ہونا۔ ایک دوسرے چمٹنا	परस्पर गले लगाना	embrace (each other)
سکو	sku n.	بت ا مجسمہ، مورتی	मूर्ति	statue, idol
اسکوگ پائس	skugipayis n.	بت پرست	मूर्ति-पूजक	idolator
اسکول تحس	skuliṭhis v.	ہلانا (سر)	कंपाना	shake (the head)
اسکوم تحس	skumiṭhis v.	کھینچنا۔ نکالنا	खींचना, निकलना	draw
اسکوی تحس	skoyiṭhis v.	حکم دینا	आज्ञा देना	command
اسکور تحس	skoRaṭ̣his v.	طواف کرنا۔ عرض کرنا۔ بیتی کرنا	1. प्रार्थना करना 2. परिक्रमा करना	1. pray 2. to go around
اسکے سا	skesa n.	پھولوں کا ہار	फूलों को माला	garland
اسکے رائی	skeRay adv.	ایسا	ऐसा	so
اسکے ژق	skežaq n.	یوم پیدائش	जन्म दिन	birthday
اسگن ڈم	sgundum adj.	ہرا	हरा	green
اسگوپ	sgopa n.	گاؤں کا نوکر	गाँव का नौकर	village servant

1	2	3	4	5
اسگوکپ	sgogpa n.	لہسن	लहसुन	garlic
اسمان	sman n.	دوا	दवा	medicine
اسمان	sman n.	بارود	बारुद	gunpowder
اسمن ما	smsnma n.	بھوت - پریت	राक्षस	demon
اس مم ما	smimma n.	بھوں	भौह	eye-brow
سمیہ	smya n.	پچھو تدر	छछुंदर	mole
سمیارا	smya:Ra n.	داڑھی	दाढ़ी	beard
سنس	snas n.	ایک سوتا۔ ایک دھاگہ۔ ایک ریشہ	एकसूता	one thread
سنگٹٹ دس	snintatdis v.	ہمت بڑھانا	साहस देना, उत्साहित करना	encourage
سنب تھس	snu:bit ^{his} v.	ڈبانا۔ غوطہ دینا	डुबाना	dip into
سنی نس	stjinas adv.	تیز	तेज	fast
سنیا تھس	stjya:t ^{his} v.	دور رکھنا۔ دور رہنا	दूर रखना, दूर रहना	avoid

1	2	3	4	5
اسوائی	svay n.	پل	पुल	bridge
سوائس	svayis v.	لیٹنا	लेटना	lie down
اسپرند	spRind n.	بادل - ابر	बादल	cloud
اسپرے تحس	spReyt ^{his} v.	خالی کرنا	खाली करना	empty
استرنگ	stRan n.	گلی - کوچہ	गली	street
استرنگ	stRan n.	چھوٹی گلی	छोटी गली	lane
استروک دس	stRokdis v.	قربانی	कुर्बानी, बलिदान	sacrifice
اس گروگای تحس	skRogayt ^{his} v.	کڑکڑانا	कुड़कुड़ाना	cackle (as a hen)
اسکیا بایس	skyabyayis v.	دیکھنے جانا	देखने जाना	visit
شتیا تحس	šaipat ^{his} v.	رونا پٹنا - آہ و زاری کرنا	विलाप करना, रोना पीटना	mourn
شدی	šadi n.	بندر	बन्दर	monkey
شنا	šasna n.	۱۔ ران (۲) چوتر	1. जाँघ 2. नितंब, चूतड़	1. thigh 2. buttock

1	2	3	4	5
شک پُھل	šakp ^h ul n.	عبادت - دُعا	प्रार्थना	prayer
شک تھن	šakt ^h aŋ n.	کنکر	कंकड़	pebble
شہر	šahaR n.	شہر	नगर, शहर	city
شاہَر	ša:Ra n.	خزاں - پت جھڑ	शरद काल	autumn
شاننا	ša:lta .n	چھت	छत	roof
شِر	ši n.	مینڈک	मेंढक	frog
شیسی	šipsi n.	گواہی	गवाही	evidence
شٹا رِس	šita:yis v.	پڑھانا - سکھانا	सिखाना, पढ़ाना	teach
شٹ رائِس	šitRays v.	سیکھنا	सीखना	learn
شِس	šiš n.	سر - ماتھا - اوپری حصہ	1. सिर, माथा 2. ऊपरी हिस्सा	1, head 2. top
شیش	š:ša n.	شیشہ	शीशा	glass
ششازرمو	šišazeRmo n.	سر درد	सिर दर्द	head ache

1	2	3	4	5
ششکا تحس	š:ška:t ^{his} v.	بات ماننا	वात मानना	give in (follow another's wish)
شکایت تحس	š:ka:yatt ^{his} v.	شکایت کرنا	शिकायत करना	complain
شلود	šilodi n.	بجھڑ	तलैया	wasp
سنگ سے شیر شق	šinše:Ružaq n.	سینچر	शनिवार	Saturday
شسی سس	ši:sis v.	نشان بنانا۔ کھرچنا	निशान बनाना, खुरचना	scratch
شرو تحس	šurut ^{his} v.	شروع کرنا	शुरू करना	initiate, begin
شروس	šurdis v.	چمڑا لگانا اور بھورا کرنا	चमड़ा कमाना और भूरा बनाना	tan
شس	šus n.	سو جن - ا بھار - سوزش	सुजन	swelling
شس	šus n.	دھاگا	तागा, सूता	thread
شس بس	šusbus v.	پھیلنا	फैलना	to swell
شکو	šuko adj.	سوکھا ہوا	सुखा हुआ	dried
شکو و شق	šukRužaq n.	جمعہ	शुक्रवार	Friday

1	2	3	4	5
شاسر	še:saR n.	صدی - سوسال	سوی سال، شاتابدی، سدی	century
شطان	še:ta:n n.	شیطان	शैतान. भूत	devil, ghost
شطان آپس	še:ta:no a:pš n.	ایک کٹر اجس کل بدن لمبا اور پیر بڑے ہوتے ہیں	गोबरउरा	dragon fly
شجر	šey Ri n.	بہنوئی - سالا	1. बहनोई 2. साला	1. sister's husband 2. wife's brother
شے چھند	šečhend adj.	منظبوط	मजबूत	strong
شے پر نوٹی	še:pRi:ti n.	چھپکلی	छिपकली	lizard
شے ات مٹ	še:tmet adj.	کمزور	कमजोर, दुर्बल	weak
ات تل جھک	štalčak n.	چابک - کوڑا	चाबुक	whip
اشتل جھک وِس	štalčakvis v.	چابک مارنا	चाबुक मारना	whip
اشتن	štun n.	کھول - ہاون	खल, ओखली	mortar
اشکل ب	škilbu adj.	چھوٹا	से छोटा	younger
اشکے لی	ške:li n.	تیراکی	तैराकी	swimming

1	2	3	4	5
اشکے ل تھس	ške:lit ^h is v.	تیرنا	तैरना	swim
اشکیانگ تھس	škya:ŋt ^h is v.	تاننا - پھیلانا	तानना, फैलाना	stretch (some thing)
اشکیانگ اس کم تھس	škya:ŋskumt ^h is v.	ٹانگ پھیلانا	टांग फैलाना	stretch (oneself)
شمول بس	šmulibus v.	پسینہ آنا	पसीना आना	sweat
شنومی	šnumi n.	بو	बु, गंध	smelling, smell
شیا	šya adv.	اوپر	ऊपर	above
شیاس	šyas adj.	رحمدل	दयालु	kind
شیا دس	šya:dis v.	جھڑکنا - ڈانٹنا	झिड़कना, डांटना	scold
شیار	šya:R n.	مشرق	पूर्व दिशा	east
شیارو	šya:Ro n.	ہارن	हरिण	deer
شیانگ ک	šya:ŋku n.	بھیڑیا	भेड़िया	wolf
شیونونھاس	šyo:ŋonaxalis n.	جمائی لینا	जमहाना	yawn

1	2	3	4	5
صا	ša n.	چھ	छः	six
صبا ئس	šabays v.	اچھا کرنا - زخم بھرنا	अच्छा करना, घाव भरना	heal
صت تحس	šatit ^{his} v.	اون یا سن کو پاک کرنا	तुनना	comb (fibre for spinning)
صد تحس	šadt ^{his} v.	جانور خصی کرنا - آخته کرنا	वधिया करना	castrate
شراب	šaRa:p n.	دارو - شراب	शराब	liquor
شراتحس	šaRa:t ^{his} v.	طے کرنا - فیصلہ کرنا	तय करना, निर्णय करना	decide
شک	šak n.	شک - گمان	शक, संदेह	doubt
شک بُس	šakbus v.	شک کرنا - گمان کرنا	शक करना, संदेह करना	doubt, suspect
شکس	šaks n.	دُنبالہ	पुछला	trail
شکسل	šaksul n.	ریت - بالو	बालू	sand
سکما	šakma n.	چھوٹا پتھر	छोटा पत्थर	small stone
شگش گل	šagašgal n.	ریگستان	रेगिस्तान	desert

1	2	3	4	5
شل بائس	şalbays v.	خوش کرنا - دل بہلانا	मन बहलाना	amuse
شل کیس	şalyaks adj.	اچھا	अच्छा	good
شاہ سی راس	şahsi:Ra:s n.	حکومت	साम्राज्य	empire
شاٹ ریش	şa:tsi n.	خواب	सपना, स्वप्न	dream
شاٹ ریش	şa:tiRitis v.	خواب دیکھنا	सपना देखना	dream
شانگ ڈونگ تنوئک سی بس	şa:ŋdon ŋtoŋsibus v.	جھٹکا دینا - پھنس جانا	1. झटका देना 2. फंस जाना	hitch
شٹن شٹن	şitansitan adv.	دھیرے دھیرے - بتدریج	धीरे धीरे	gradually
شل	şili n.	پٹی - بلٹ	पेटी	belt
شنگ	şiq n.	سنگ	सींग	horn
شنگھن	şiqk ^{han} n.	کارگیر - دستکار (ٹرھٹی)	1. मिरची 2. बढई	1. artisan 2. carpenter
شس	şu n.	ترکاری	तरकारी	vegetable
شپ شپ تھس	şupsupt ^{his} v.	کانا پھوسنا	फुसफुसाना	whisper

1	2	3	4	5
شُد مار	şudma:R n.	گھی	घी	ghee
شگو	şugu n.	خط (۲۱) کاغذ	1. पत्र 2. कागज	1. letter 2. paper
شمی دوس	şumido:s adj.	تھکا ہوا	थका हुआ	tired
شمس بس	şumisbus v.	تھمکنا	थकना	tire
شتم س تھس	şunamsit ^h ts v.	سونپنا، حوالے کرنا	सौंपना, समर्पण करना, त्यागना	surrender
شنائس	şuna:yis v.	پوچھنا	पूछना	ask
شنگ	şuŋa n.	زُتار - جینو	जनेऊ	sacred thread
شون	şu:ŋi adj.	غار	गुफा, गर्त	hollow
شنگ رس	şu:ŋRus n.	۱۔ کاٹنا - رِطیرہ	रीढ़	spine
شو	şo adj.	سفید	सफेद	white
شون	şono n.	مکھن - مسکہ	मक्खन	butter
شوبیس	şo:be:s	سولہ	सोलह	sixteen

1	2	3	4	5
شوتارازس	šotaRa:zis n.	ضمانت	जमानत	security
شولِ بس	šo:libus v.	منتشر کرنا - بھگا دینا	छितराना, तितर बितर करना	disperse
شین	špon	مصور - نقاشی - بت تراش سنگ تراش	चित्रकार, शिल्पी	1. painter 2. sculptor
اسپے تحس	spe:t̪his v.	نقل کرنا	नकल करना	mimic
اشٹکس	šaks	نشہ	1. लक्ष्य, 2. पार्सल	1. target 2. parcel
اسٹے ان تابا اس	šte.ntabayis v.	پیٹھ ٹیکنا - لیٹنا	पीठ टेकना, लेटना	lie (recline)
شرو	šRo adj.	اندھا	अन्धा	blind
شقنگ	sqan̪ n.	نغمہ حمد - سناجات	भजन, स्तोत्र	hymn
سمیتی تحس	smi:t̪it̪his v.	نگلنا	निगलना	swallow
شمُل	šmul n.	روپیہ - پارہ - چاندی	1. रुपया 2. पारा 3. चाँदी	1. rupee 2. mercury 3. silver
شمُلُ چمو	šmulču n.	پسینہ	पसीना	sweating

1	2	3	4	5
شنال	ṣnalān n.	پٹن کا ہار جو کان کے چاروں طرف پہنا جاتا ہے	बटन की माला जो कान के चारों ओर पहनी जाती है।	garland made of buttons to wear around the ear.
شبا چھ	ṣna:ḥa n.	کان کا زیور۔ ایرنگ	कान की बाली	ear-ring
شنا بتگ	ṣṇa:boṅ n.	اونٹ	ऊँट	camel
شنل	ṣṇil n.	گونڈ	गोंद	gum
اشنیوکس	ṣṇyoks n.	عادت	आदत	habit
شوا	ṣva n.	کُتا	कुत्ता	dog
شواسینا	ṣvasina n.	پٹا	पिल्ला	pup
شوار	ṣva:R n.	بادلوں کی گرج	बादलों की गरज	thunder
شوت	ṣvit n.	سیٹی	सीटी	whistle
شوت تحس	ṣvitt ^{his} v.	سیٹی بجانا	सीटी बजाना	whistle
شو تحس	ṣvi:yt ^{his} v.	دھاگا پرونا	तागा पिरोना	thread (a needle)

1	2	3	4	5
شیو	syo n.	سو	سौ	hundred
شو	svi n.	ہاضمہ	पाचन	digestion
شو	svi v.	چھلکا	छिलका उतारना	peel
غر	ʔaR n.	گدھا	गदहा, गधा	ass
غلطی	ʔalti n.	غلط	गलत	wrong
غلطی تحس	ʔaltit̪his v.	قصور۔ یا ناراض کرنا	कसूर या नाराज करना	offend
نغمے بس	ʔamloʔebus v.	تے کرنا۔ یا تے ہونا	के करना या होना	to vomit
غان	ʔa:n n.	پتھر کا ٹکڑا	पत्थर की पटिया	stone slab
غائس	ʔā:yis v.	تنگ کرنا۔ غصہ ہونا	1. तंग करना 2. गुस्ता होना	1. annoy 2. get angry
غویب	ʔop adj.	کھوکھلا	खोखला	hollow
غوتھل	ʔot̪hul n.	نوط۔ خصیہ	अंडकोष	testicle
غنو	ʔono n.	جو	जौ	barley

1	2	3	4	5
غندنگ	ṛondiṅ n.	کونل	कीयल	cuckoo
قطار	qataR n.	چاقو - چھری	चाकू, छुरी	knife
تتار اُزی	qataRau:zi n.	چھری کی دھار	छुरो की धार	edge of the knife
قاتحس	qa:t ^{his} v.	یاد کرنا	याद करना	remember
قاٹس	qa:tis n.	۱۔ گھومنا	कताई	spinning
قاٹس	qa:tis v.	۲۔ کاٹنا	1. घूमना 2. काटना	spin
قاشس	qa:ʒis v.	رگڑنا	रगड़ना	to rub
قاکس	qa:kus n.	ایک چڑیا کا نام	एक चिड़िया का नाम	name of a bird
قال	qa:l n.	گال	गाल	cheek
قانون	qa:nun n.	قانون	कानून	law
قاو	qa:v n.	چوڑی	कड़ा, चुड़ी	bangle
قس	qis n.	قسط	क़िश्त	instalment

1	2	3	4	5
قو	qu n.	کوا	कौआ	crow
قوٹو	qu:to n.	گھنٹا	घुटना	knee
قونوچھس	qu:noč ^h is v.	چبھونا - چبھنا	चुभोना, चुभना	prick (as thorn)
قٹو	qoto n.	لکڑی	लकड़ी	wood
قوم	qom n.	مذہب	धर्म	religion
تون تحس	qont ^h is v.	سنا	सुनना	to hear
کبو	kabu n.	عورتوں کا ایک زیور	स्त्रियों का एक गहना विशेष	an ornament for lady
کبوتمر	kabutumaR n.	رتن	रत्न	gem
کچھا	kača: n.	پا جامہ	पाजामा	trousers
کیر	kaRi n.	جگ - (۲) ٹوکری	1. जग 2. टोकरी	1. jug 2. basket
کروڑ	kaRo:d adj.	کروڑ	करोड़	crore
کشاٹڈالولس	kaša:ndalolis n.	بواسیر	बवासीर	piles

1	2	3	4	5
کلا	kala n.	ہاتھ	हाथ	arm
کلم	kalam n.	قلم	कलम	pen
کالن	kalon n.	شاہزادہ	राजकुमार	prince
کالے بھاتِ رس	kalep ^{bati} Ris v.	بدلہ لینا	बदला लेना	avenge
کامیز	kami:z n.	قمیص	कमीज	shirt
کابل	kambal n.	کبل	कमबल	blanket
کچھو	kamču n.	چو بیخ	चोंच	beak
کچھو دس	kamčudis v.	چو بیخ مارنا	चोंच मारना	peck (as a bird)
کمزور	kamzor adj.	کمزور	कमजोर	not durable, weak
کنا	kana adj.	کانا	काना	one-eyed
کینس پُری	kanispuRi n.	کان کامیل	कनमैल	ear-wax
کنی	kani n.	کان	कान	ear

1	2	3	4	5
کنیر بیاس	kani:Rbya:s n.	کینچوا	केंचुआ	earth-worm
کن کن	kankan n.	پنڈلی	पंडुली	leg portion from kneeto ankle
کنکو	kan̄ku n.	پنجه	पंजा	claw
کِ اس	kayis v.	اُبالنا	उबालना	boil
کِ اسپا	kayispa n.	باورچی - رسوئیا	रसोइया	cook
کاتا نا یک	ka:taṛayk adj.	تھوڑا	थोड़ा	few
کاجو	ka:y u n.	کاجو	काजू	cashewnut
کانگ شپس	ka:ṅsup̄s n.	موزه	मोजा	socks
کاؤ	ka:v .pron.	جو	जो	which
کتاب	kiṭa:p n.	کتاب	किताब, पुस्तक	book
کشتی	kisti n.	ناؤ - کشتی	नाव	boat
کشتی پا	kistipa: n.	ملاح	मल्लाह, नाविक	boatman, sailor

1	2	3	4	5
کرزے	kiRze n.	دالیں	دالے	pulses
کیٹ	ki:t n.	پاجامہ	پاجاما	trousers
کٹ	ku n.	دیوار	دیوار	wall
کیاس	kupa:s n.	روئی	رُہی	cotton (Buddhists)
کُتی	kutti n.	پیر	پَیر	leg
کُتیر جاس نہاس	kuttiRy as naha:sis v.	شکار کرنا۔ پیچھا کرنا	شکار کا پیछا کرنا	track (an animal)
کُتیس بونوگلی	kuttis bonoguli n.	پیر کا انگوٹھا	پَیر کا اँगُوٹا	toe
کُتیس تھل	kuttis ^{hil} n.	پاؤ	پاؤ	foot
کُتیس گٹ	kuttisgat n.	تخنہ	تخنا	ankle
کچھور	kučuR n.	چٹخنی	سिटकनी	bolt
کُر سے	kuRce n.	قطہ زمین	कयारी	field bed

1	2	3	4	5
کرسی	kuRsi n.	کرسی	कुर्सी	chair
کر کم	kuRkum n.	زعفران	केसर	saffron
کس کو	kusko n.	ٹھڈی	टुड्डी	chin
کُلّی	kulli n.	مزدور - قلی	मजदूर, कुली	labourer
کُنّی لی	kuni:li n.	کبوتر	कबूतर	pigeon
کنجا	kunja adj.	انیس	उन्नीस	nineteen
کوٹو	ku:to n.	گھٹنا	घुटना	knee
کوٹ دِس	ku:tdis v.	مکان بنانا	मकान बनाना	build (house)
کو	ko pron.	کون	कौन	'who
کوَر	koR pron.	میرا	मेरा	mine
کو رپر	koRpoR n.	معدنی	खनिज द्रव्य	mineral
کسن دی	kosandi adj.	بہادر	वीर, बहादुर	brave

1	2	3	4	5
کوگا	koga: <i>adj.</i>	کوئی	کوئی	any
کنتی	konti <i>v.</i>	(دھیان سے) سُنا	سُنانا	to listen
کونو	konjo <i>n.</i>	کنگھی	کंधी	comb
کونوتھس	konjo ^h is <i>v.</i>	کنگھی کرنا	कंधो करना	comb (hair)
کن جک	konjok <i>n.</i>	خدا	ईश्वर	God
کن جک سم	konjoksum <i>n.</i>	دیوی	देवी	Goddess
کوٹ	ko:t <i>n.</i>	کچہری - عدالت	कचहरी	court
کودیش	ko:de:š <i>adj.</i>	گیارہ	ग्यारह	eleven
کوئزق پو	ko:žaqpo <i>n.</i>	ہر ایک پل	हर एक पल	every movement
کوسا	ko:sa <i>adj.</i>	کئی	कई	several
کولو	ko:lo <i>adj.</i>	لنگڑا	लंगड़ा	lame
کرے	keRe <i>adv.</i>	کب	कब	when

1	2	3	4	5
کرے بے ٹو	keRebe _{to} adv./conj.	جب کبھی	जब कभी	whenever
کسے	kese adv.	تا کہ	ताकि	so that
کے سارے	keseRa pron.	کس کو	किसको	whom
کمت	kemet adj.	یہلا	पतला	lean
کیک	ke:k adj.	تھوڑا، کچھ	थोड़ा, कुछ	some
کیک پو	ke:kpo adj.	کیسا	कैसा	how
کرو سو	kRasu n.	بڑا چمچہ	कलछी	big spoon
کرام تھس	kRa:mit ^{his} v.	پانی چھڑکنا	पानी छिड़कना	sprinkle (water)
کرن جس	kRi:ŋ ^{is} v.	چپکنا	चिपकना	stick to
کریو تھس	kRi:v ^{his} v.	چلانا - رونا	चिल्लाना, रोना	shout, cry, weep
کرو	kRu n.	گدھے کا بچہ	गधे का बच्चा	young one of donkey
کرو	kRu n.	کونا	कोना	corner

1	2	3	4	5
کرم تخص	kRumt ^h is v.	کام کرنا	کام करना	earn, work, act
کرو	kRo n.	بجھانی	छाती	chest
کروٹ پا	kRoṭpa n.	پیٹ	पेट	abdomen
کروکر	kRok ^h aR n.	سفید گیہوں	सफेद गेहूँ	white wheat
کترنگ جس	kzi:ŋj's v.	سڑنا	सड़ना	decay
کشا	kša n.	سارس - بگلا	सारस, बगुला	crane
کشپ	kšap n.	زرہ بکتر	कवच	armour
کشاچھم	kša:č ^h em adj.	چمکیلا	चमकीला	bright
کشک شک مو	kšikkšikmo n.	بیل	लता	creeper
کھا	k ^h a adj.	غصہ	क्रोधी	angry
کھپ	k ^h api n.	چمچہ	चम्मच	spoon
کھچھن	k ^h ačan adj.	غصہ	क्रोधी	angry

1	2	3	4	5
کھنچو	k ^{ha} č <u>u</u> n.	رال	لار	saliva
کھرو	k ^{ha} Ro n.	لوہار	لوہار	blacksmith
کھروت	k ^{ha} Roti n.	ٹوکری	ٹوکری	basket
کھرب	k ^{ha} Rba n.	کانسا - پیتل	کانسا، پیتل	bell metal
کھرس کے	k ^{ha} R <u>s</u> ke: adv.	نیچے	نیچے	down
کھازس	k ^{ha} zas n.	پھل	फल	fruit
کھس تنگ بائیس	k ^{ha} st <u>u</u> nbayis v.	روزہ رکھنا	उपवास करना	fast
کھلیپ	k ^{ha} lep n.	ڈھکن	ढक्कन	lid
کھنگ چھی دو	k ^{ha} ŋč <u>i</u> do n.	قبیدی	कैदी	prisoner
کھنگ چھی رس	k ^{ha} ŋč <u>i</u> Ris v.	باندھنا	बांधना	tie up, lock up
کھنگ چیس	k ^{ha} ŋč <u>i</u> s n.	قید خانہ - جیل	कैद खाना, जेल, कारागार	prison
کھا تھس	k ^{ha} ha:t <u>h</u> i s v.	ڈاٹ لگانا	छाट लगाना	plug (a leak)

1	2	3	4	5
کھپ شیم	k ^h ipšyaŋ n.	لومڑی	سیھار	jackal
کھل بس	k ^h ilibus v.	رکنا	رکنا	stop
کھم	k ^h ima n.	کتیا	کوتیا	bitch
کھم چس	k ^h imčes n.	پڑوسی	پڑوسی	neighbour
کھٹ	k ^h ut adj.	چھوٹا	छोटा	short
کھٹ س	k ^h utis v.	(۱) دھول بجانا (۲) مارنا (۳) کچلنا	1. دھول بجانا 2. مارنا 3. کچلنا	1. beat (drum) 2. kill 3. stamp (the foot)
کھم س	k ^h umsis v.	سکڑنا	سکڑنا	shrink
کھن	k ^h un n.	کھنی	कहनी	elbow
کھو	k ^h u:to n.	چوڑائی	चौड़ाई	breadth
کھو	k ^h o n.	ٹوپي	टोपी, हैट	cap, hat
کھوپا	k ^h opa n.	ناریل	नारियल	coconut

1	2	3	4	5
کھ	k ^h oR n.	نیم دائرہ	अर्धवृत्त	half-circle
کھ	k ^h oR adj.	رشتہ دار	शिशतेदार, संबंधी	relative
کھرب	k ^h oRpo n.	ارضی - زمین - رقبہ	क्षेत्र	area
کھرکھ	k ^h oRk ^h oR adj.	ٹیڑھا میڑھا - پُرت پیچ	धुमोआ	zigzag
کھوکس	k ^h oks v.	کھانسی	खाँसी	cough
کھون	k ^h on n.	دشمنی	शत्रुता	enmity
کھے نی بس	k ^h e:nibus v.	مستقبل کی پیش گوئی	भविष्य बताना	foretell, predict
کیاں لو	k ^h yallo n.	بھیڑ	भेड़	sheep
کھیا نسی بس	k ^h yaṅsibus v.	دہی جمانا - دہی جمن	दही जमाना, दही जमना	coagulate
کیا نے	k ^h ya:ne adv.	کہاں	कहाँ	where
کھپور دم	k ^h yuRdum n.	ایک سی چیز - جیسا	एक सी चीज़, जैसा	like
کھیو غاپ	k ^h yoŋa:pa n.	عقل	बुद्धि	intellect

1	2	3	4	5
کیونو	k ^h yono <i>adj.</i>	کالا	काला	black
کھیتس	k ^h yetis <i>v.</i>	دفنانا	दफनाना	bury
کھوا	k ^h va <i>n.</i>	غذا - کھانا	भोजन, खाना	food
گ	ga <i>adv.</i>	بھی	भी	also
گری	gadi <i>n.</i>	گھڑی	दीवाल घड़ी	clock
گریب	gaRi:b <i>n.</i>	غریب	गरीब	poor
گرمو	gaRmo <i>n.</i>	لوہار	लोहार	blacksmith (fem.)
گگس لس	gagslis <i>v.</i>	دم گھٹنا	दम घटना	choke
گلت	galat <i>adj./n.</i>	غلط	गलत	wrong
گمون	gammuni <i>adv.</i>	نیچے	नीचे	below
گمون رس	gammuniyis <i>v.</i>	اُترنا	उतरना	alight
گنت	ganta <i>n.</i>	وقت	समय	time

1	2	3	4	5
گنٲ ٲٲٲ	gantap ^h et n.	آد صا گھنٲ	آधा घंटा	half-an-hour
گنٲُ رو	gandu:Ro n.	گلا	गला, कंठ	gullet
گامبو	ga:mbu n.	مطر	मटर	pea
گدرک تھس	gidikt ^h is v.	گد گدانا	गुदगुदाना	tickle
گیر	giRi n.	بڑا مکان	बड़ा مکان	big house
گلاس	gila:s n.	شیشہ	शीशा	glass
گلت	gilet n.	ایومونیم	अलुमूनियम	alluminium
گن تھس	ginit ^h is v.	ناٲنا	नापना	measure (length), measure (volume)
گنِس	ginis v.	پکڑنا	पकड़ना	catch, hold
گن دو	gini:do adj.	مجرم	अपराधी	accused
گیند	gind n.	راکشس	दैत्य, दानव	giant
گلاب	gula:b n.	گلاب کا ٲھول	गुलाब का फूल	rose

1	2	3	4	5
گلابی رنگ	gula:biRaŋ <i>adj.</i>	گلابی	गुलाबी	rosy
گلی	guli <i>n.</i>	انگلی	अंगुली	finger
گلوبند	guluba:n <i>n.</i>	گلوبند	गुलुबन्द	scarf
گلس	gulus <i>n.</i>	کپڑا	कपड़ा	cloth
گلس دس	gulus<u>d</u>us <i>v.</i>	دھونا	धोना	wash
گلس دس پ	gulus<u>d</u>uspa <i>n.</i>	دھونی	धोबी	washerman
گلس سس	gulussis <i>v.</i>	رفو کرنا	रफू करना	mend (a garment)
گم	gum <i>n.</i>	گیہوں	गेहूँ	wheat
گنا چھند	guna:čand <i>adj.</i>	قصور وار	दोषी	guilty
گئی گ ای ٹھک	guyithiga <i>n.</i>	موٹی عورت	मोटी स्त्री	fat woman
گوٹ	gu:tu <i>n.</i>	جنگی کلہاڑا	कुल्हाड़ा, परशु	battle axe
گور	gu:Ri <i>n.</i>	آئینہ	दर्पण, शीशा, जाइना	mirror

1	2	3	4	5
گولُ	gu:lu n.	مستول	मस्तूल	mast
گبو	gobu adj.	بڑا	ज्येष्ठ, बड़ा	elder
گوپھر	gop ^h oR n.	کھوپڑی	खोपड़ी	skull
گوت	got n.	نقصان	नुकसान, हानि	loss
گو تھارِ	got ^h a:Ri n.	انگوٹھی	अंगूठी	ring
گٹ	got n.	گھر	घर	house, room
گن پُ	gonpa n.	مندِر	मन्दिर	temple (Buddhists)
گوے	goy n.	گیت	गीत	song
گویِ بے برتھس	goyiballezbRi:t ^h is v.	(نظم) لکھنا	कविता रचना, लिखना	compose (poetry), write (, ,)
گویم کھر	goyonk ^h oR	سرچکرا نا	सिर का चक्कर खाना	reeling of head
گوے دِس	goydis v.	گانا	गाना	sing (a song)
گری	goRi adv.	دیر	देर	late

1	2	3	4	5
گولی	go:li n.	گولی	गोली	bullet
گولی	go:li n.	گامے	गाय	cow
گوو	go:v adj.	۱۔ موٹا۔ (۲) کھردرا	1. मोटा 2. खुरदरा	1. fat 2. course
گریس تحس	gRabst _{his} v.	نقشہ بنانا	नक्शा या योजना बनाना	plan
گریس	gRaps v.	۱۔ نقشہ (۲) سازش	1. योजना 2. षडयंत्र	1. plan 2. conspiracy
گرم لن	gRamlan n.	ہال	हल	plough
گری	gRi n.	گردن	गर्दन	neck
گرم س بس	gRimsibus v.	نیچوڑنا	निचोड़ना	squeeze
گرن دیس	gRondis v.	مدعو کرنا۔ بلانا	निमंत्रण देना, बुलाना	invite
گرے ت بس	gRe:tibus v.	پیر پھسل جانا	पैर फिसल जाना	slip (lose footing)
گوس	gvas v.	لا دنا	लादना	load (a vehicle)
گیامو	gyamo n.	ملکہ	रानी	queen

1	2	3	4	5
گیاپ	gya:p n.	(۱) نہر (۲) ندی	1. نہر 2. ندی	1. canal 2. river
گیوس	gyus v.	اُٹھانا	उठाना	raise
گیوش	gyuši n.	قرض	कर्ज, ऋण	loan
گیوسس	gyušis v.	قرض لینا	ऋण लेना	to get loan
گیوس یارس	gyušiyaris v.	قرض لینا	उधार लेना	borrow
گیون	gyun n.	چاند	चाँद	moon
گیوس	gyu:s v.	ڈھونا - لے جانا	ढोना, ले जाना	carry
گبوت بس	gyotibus v.	دکھی ہونا - پچھتانا	दुःखी होना, पश्चात्ताप	regret
گیوکس پ	gyokispa adv.	جلد	जल्द, शीघ्र	soon
لٹ سٹ	latšit n.	سننا	सुनना	hearing
لس جھک بس	lasčhaqbus v.	روکنا	रोकना	hinder
لق پھس	laqphis n.	دستی - رومال	रूमाल	hand kerchief

1	2	3	4	5
لق تِل	laqtīl n.	ما تھیلی	हथेली	palm
لق چھا	laqḥa n.	ہتھیار	हथियार	weapon
لق چھردیس	laqḥaRdis v.	تالی بجانا	ताली बजाना	clap (hands)
لق چھکس	laqḥiks n.	کلائی	कलाई	finger joint, wrist
لق سپس	laqsups n.	دستانی	दस्ताने	gloves
لق نق	laqlaq n.	ٹمٹمانا	लकलक	twinkling
لک مکس	lakṣaks n.	اشارت	हावभाव	gesture
لگردا گھردا تحس	lagaRda:kḥaRda:tḥis v.	گوگے پھر کی طرح اشارہ کرنا	मूक वधिर की तरह इशारा करना	give signal (as deaf and dumbs)
لندی	landi n.	آواز	स्वर	voice
لندس	landis v.	بلانا - وصیان دلانا	बुलाना, ध्यान आकर्षित करना	call (to get attention)
لیس	lays v.	فصل کاٹنا	फसल काटना	reap (grain), harrow
لاک	la:k adj.	لاکھ	लाख	lakh

1	2	3	4	5
لانگ پھوچھے	la:ŋp ^{ho} :ɕ ^{he} n.	ہاتھی	हाथी	elephant
لانگ ٹو	la:ŋto n.	بیل	बैल	ox
لی جس	lizis v.	ملنا	मिलना	meet
لیشو	lišo n.	تعلق	तालुक	taluk
لیفافہ	lifa:fa n.	لیفافہ	लिफाफा	envelope
لم تجسس	limt ^{his} v.	چاٹنا	चाटना	lick
لنگس تجسس	liŋst ^{his} v.	شکار کرنا	शिकार करना	hunt (for game)
لنگس کھی	liŋsk ^{hi} n.	شکاری کتا	शिकारी कुत्ता	hound
لبون	lubon n.	پیغمبر	पैगम्बर	prophet (Buddhist)
لم کھن	lumk ^{han} n.	گایک - گویا	गायक	singer
لنگ	luŋ n.	ہوا	हवा	air
لنگ درک	luŋdRak n.	طوفان	तूफान	storm

1	2	3	4	5
لنگ کھر	luŋk ^h oR n.	طوفانی ہوا	चक्रवात	cyclone
لنگ مین	luŋmen adj.	دیہاتی، دیہی	ग्रामीण	rural
لوٹو	lu:to n.	سادھو، سنیاسی	सन्ध्यासी, भिक्षु	monk
لو ص	loʃ n.	گوند	गोंद	gum
لوک بس	lokbus v.	گرنا	गिरना	fall down
لوک تنھس	lokt ^h is v.	گرانا	गिराना	knock down
لوکھور	lok ^h oR n.	سال	वर्ष	year
لوک چھر	lokč ^h aR n.	بادلوں کی گرج	बादलों की गरज	thunder
لول	lol n.	لہو - خون	लहू, रक्त, खून	blood
لو لیس	lolis n.	خون بہنا	खून बहना	bleeding
لول تحاليس	lolnaxalis v.	خون نکالنا	खून निकलना	bleed
لوم چھن	lomč ^h in n.	جگر	जिगर	liver

1	2	3	4	5
لون پڇو	lonp ^h o n.	کلا کار	کلاکار	artist
لودو	lo:do adj.	لال	لال	red
لونگ	lo:ŋ n.	لونگ	لڙنگ	cloves
لِ صس	lezis v.	بند کرنا	بند کرنا	to close
لئے	ley n.	لومڑی	لومڑی	fox
لے رکے دس	le:Redis v.	کرائے پر دینا	भाड़े पर देना	hire
لتیا	ltya n.	ناف	नाभि	navel
لحت چھند	lɣitčand adj.	بھاری	भारी	heavy
لچھ اگ اسکر	lčakskar n.	ٹن	टीन	'tin
لچھند	lčaŋma n.	پیڑ	पेड़	tree
لِ چھ	lče n.	زبان . جیب	जीभ	tongue
لدپ	ldadpa n.	دماغ	दिमाग, मस्तिष्क	brain

1	2	3	4	5
لڊن ب	ldanbu n.	لکڑی کی سیڑھی	काठ की सीढ़ी	ladder
ال دن بس	ldi:nibus n.	بہنا	बहना	float
بل ڊل ڊت	ldeldei adj.	ست - مند	सुस्त, मन्द	lazy, dull
بل زد دت گرس	lza ^{dd} atginis v.	پیچھا کرنا	पीछा करना	follow (a person)
الوا	lva n.	بھیڑھڑے	फेफड़ा	lung
مبزا	mabža n.	مور	मोर	Peacock
مجبور درس	maɣbu:Rt ^h is v.	مجبور کرنا - دبانا	बाध्य करना	compel
مچھ ڊن	mačaddani n.	جالی	जाल	net
مکھنگ	mačun n.	دوسری بیوی	उपपत्नी	second wife
مچھن	mačen n.	پہلی بیوی	पत्नी	first wife
مرس	maRis v.	(جان سے) مار ڈالنا	जान से मार डालना	to kill
مردنگ	maRduŋ n.	شہتیر کرن - روشنی کی شعاع	किरण	beam

1	2	3	4	5
مرمت تحس	maRmat ^h is v.	(بہتیار کی) مرمت	हथियार की मरम्मत करना	repair (tool)
مشریت	maži:t n.	مسجد	مسجد	mosque
مسالے	masa:le n.	مسالہ	مسالا	spices
مضوک	maşok n.	ناامیدی	निराशा	despair
مکا	maka n.	جھٹ	भुट्टा	maize
کل تحصور	mal ^t hoR n.	ہتھوڑا	हथौड़ा	hammer
ملسا	malsa n.	جگہ	जगह	place
مل مل تحس	malmult ^h is v.	آگ تاپنا	आग तापना	warm (oneself by fire)
منا تحس	mana:t ^h is v.	منع کرنا	मना करना	prohibit, forbid
منی لی	mani:li n.	روٹی	रोटी	bread, chupatee
منی لی ابرس	mani:liyaRis v.	سگامی کرنا	सगाई करना	betroth

1	2	3	4	5
منہ پن سے تحس	mane panmet ^{his} v.	عبادت کرنا	पूजा करना	worship (Buddhists)
مندر	mandiR n.	مندر	मन्दिर	temple
مند تحس	mannudi ^{his} v.	شادی کرنا	शादी करना	marry
ہے بنگ	mahe:balaŋ n.	بھینسا	भैंसा	buffalo
ما ب شون	ma:busu:na adv.	کبھی نہیں	कभी नहीं	never
مانے	ma:te adv.	بعد میں	बाद में	after
مارا	ma:Ra pro.	مجھ کو	मुझको	to me
ماطر	ma:staR n.	استاد	उस्ताद, गुरु, अध्यापक	master
ماطر مو	ma:staRmo n.	استانی	अध्यापिका	lady teacher
ما ف تحس	ma:ft ^{his} n.	معاف کرنا	क्षमा करना	forgive
مپ ست	mipsat n.	خونی	खूनी	murderer
مپ موک	mipsoK n.	پلک	पलक	eye-lid

1	2	3	4	5
متک چھنیں	mitikčinis v.	ختنہ کرنا - سنت کرنا	سُन्नات کرنا	circumcise
متھائی	mit ^h a:y n.	میٹھا	मीठा	sweet
مرگوس بس	miRgo:sibus v.	انکار کرنا	इनकार करना	refuse
مکس ما	mik sma n.	بھوکت	भौह	eye brow
میل	mil n.	میل	मील	mile
ملق تحس	milaqt ^h is v.	مدد کرنا	मदद करना	help
منس	minis v.	مرنا	मरना	to die
منٹھا بیش	mint ^h a:bižis v.	پکڑنا	पकड़ना	catch (birds)
میٹ دس	mt:tdis v.	مالش کرنا	मालिश करना	massage
مشارس	muša:Ris v.	ملنا - ملانا	मिलना, मिलाना	mix
مُش دس	mušizis v. n.	ملنا	मिलना	meet (some one)
مشکل	muškil adj.	مشکل - کٹھن	कठिन	meeting difficult

1	2	3	4	5
مُکُرُ	muguR n.	کٹورا	कटोरा	bowl
مُلّی	muli n.	مولی	मूली	radish
مُلْ طُپ	multup n.	مٹھی	मुठ्ठी	fist
منی بُس	munibus v.	بے ہوش ہونا	बेहोश होना, अचेत होना	swoon, faint
موجھس	mu:čis v.	جھوڑنا	छोड़ना	leave
موثر	mu:ži v.	چوہا	चूहा	mouse
موس	mu:s n.	مہینہ	महीना	month
موس پھتِ رِس	mu:sp ^h atRis v.	ترجمہ کرنا	अनुवाद करना	translate
مولو	mu:lo n.	ضرب . مُکّا . گھونسہ	प्रहार	blow
مولو	mu:lo n.	شلغم	शलغم	turnip
مومو	mu:mo n.	ماموں . چھوچھا	मामा, फूफा	mother's brother, father's sister's husband

1	2	3	4	5
مونِس	mu:nis v.	دودھ سے ملائی اُتارنا	दूध से मलाई काटना	skim (take off cream)
مو	mo pro.	میں	मैं	I
موتِک	motik n.	موتی	मोती	pearl
موتِکِا کرم تحسِ پا	motika:kRumt ^h ispa n.	جوہری	जौहरी	jeweller
مچھِ پچھی	močči n.	موچی	मोचो	cobbler
مورینگ مو	moRgyaṅmo n.	بیوہ	विधवा	widow
موزِ	mozi n.	گندھک	गन्धक	sulphur
مولے	mole n.	بھتیجی - بیٹی - لڑکی	पुत्री, लड़की	brother's daughter, daughter, girl
مونگ پھلی	monphali n.	مونگ پھلی	मूँगफली	groundnut
موس	mo:s n.	گوشت	मांस	meat, flesh
موسِ رِکِنِا رِسِ پا	mo:sRikina:Rispa n.	قصابی	कसाई	butcher
مت	met n.	چھاچھ	मट्ठा, मही	buttermilk

1	2	3	4	5
میلپ	melap n.	شعلہ	ج्वाला	flame
میلن	melen n.	دبانے والا آلہ	क्लिप	clip
میل چھصور	melčoR n.	آرتی	आरती	lamp worship
میل چھپس	melčeps n.	جگنو	जुगनु	firefly
ممبر	membeR n.	رکن - ممبر	सदस्य	member
مے تر	me:taR n.	مہتر	मेहतर	sweeper
مینگ	menga adj.	مہنگا	महंगा	costly
ن	na	نہیں	नहीं	not
نت پ	natpa n.	بیماری	रोग	disease
نت میت	natmet adj.	تندرست	तन्दुरुस्त, स्वस्थ	healthy
نخلس	naxalis v.	پانی کھینچنا	पानी खींचना	draw (water)
نخلے اُس	naxaleus v.	بچانا	बचाना, रक्षा करना	defend

1	2	3	4	5
نخاس	naṣa:sis v.	۱۔ اٹھنا (۲) ظاہر کرنا	1. उठना 2. पकट होना	1. appear 2. rise
نرجن	naRjan n.	گیہوں	गेहूँ	wheat
نشس	našis v.	ہارنا - کھونا	हारना, खोना	lose
نفرت تحس	nafRatt ^h is v.	۱۔ ناپسند کرنا (۲) نفرت کرنا	1. नापसंद करना 2. घृणा करना	1. dislike 2. hate
نقس پشائس	naqspišayis v.	زیادہ تکلیف دینا	घोर कष्ट देना	torture
نم ریل	namR:el n.	ہوائی جہاز	वायुयान, हवाई जहाज	aeroplane
نمسیون	namskyon n.	نالج	लकवा, पक्षाघात	Paralysis
نگ میت کنگ میت	naŋmet ₁ kaŋmet ₂ n.	قبائلی لوگ	जनजाति	tribal people
نکابس	na:bus v.	نا کامیاب ہونا	असफल होना	fail
نابت	na:bet ₁ adv.	بغیر - بنا	विना	without
ناپقو	na:paqo adj.	سچا	कच्चा	raw

1	2	3	4	5
نارو	naRo n.	پتھر	पत्थर	stone, rock
نازر	na:ziR n.	قربان گاہ	खेदी	altar
ناثرس	na:žis v.	گرنا - پڑنا	गिरना, पड़ना	fall away
نس	nis v.	دبانا	दबाना	strain, press
ن	nu adj.	نو	नौ	nine
نپ	nup n.	مغرب	पश्चिम	west
نص	nuş n.	بہو	बहू, पुत्रवधू	daughter-in-law
نفس	nufus n.	تہیج	पहुँच, आगमन	arriving
نِف	nufo v.	پہنچنا	पहुँचना	arrive
نوب	nu:bi v.	ڈوبنا	डूबना	to sink
نوت	nu:to n.	ناک	नाक	nose
نوتس کھر	nu:tosK ^h oR n.	ناک کا چھید - نتھن	नाक का छेद, नथुना	nostril

1	2	3	4	5
نوٹس	nutis v.	غائب ہونا	गायब होना	disappear
نوٹس	nutis n.	ناچ	नाच	dancing
نُونو	nu: no adj.	ننگا	नंगा	naked
نُرو	noRo n.	اچھا۔ عزت دار	अच्छा, इज्जतदार, आदरणीय	good
نرو بس	noRobus v.	بیماری سے چنگا پانا۔ شفا پانا	बौमारो से चंगा होना	get well, (from illness) recover
نرو تحس	noRot ^h is v.	بچانا	बचाना	protect
نرو چھو	noRočo n.	لوٹ کا مال	लूट का माल	booty
نرو چھو شک نش	noRoččš ^k neš n.	رحم	दया	pity
نرو ژرق	noRožaq n.	نیوہار۔ عید	त्योहार	festival
نرو مل سا	noRomałsa n.	مقدس جگہ	पवित्र स्थान	holy place
نلو	nolo n.	ما تھنا	ललाट	forehead
نزا	neza n.	بھالا۔ نیزہ	भाला	spear

1	2	3	4	5
نش	neš	نہیں	نहीं	not
نشک	neš'k n.	تعجب خیز چیز	विचित्र वस्तु, आश्चर्य	wonder
نش تھو	neši ^{ho} conj.	دو میں ایک	दो में एक	either, if not
نشو	nešvi n.	بھوک کی کمی	1. अपच 2. भूख को कमी	1. indigestion 2. no hungry
نے بیس	ne:bayis v.	ٹھکانا	टिकाना	lean (against something)
نبیر	ne:R n.	قلعہ - محل	गढ़, महल	fort, palace
نے ر	ne:Ri n.	ناخن	नाखून	nail
نے شک تھس	ne:šikt ^{his} v.	بے عزت کرنا	अपमानित करना	insult
نے شو	ne:šu p. p.	سوائے	सिवाय, अतिरिक्त	except
نیو	nyo adj.	تازہ	ताज़ा	fresh
نیو تھس	nyot ^{his} v.	تازہ کرنا	ताज़ करना, ताज़ा	refresh

1	2	3	4	5
نرمو	ŋaRmo <i>adj.</i>	میٹھا	मीठा	sweet
نرپ	ŋiRip <i>n.</i>	چھتری	छाता	umbrella
نرننگ	ŋiRiŋ <i>n.</i>	دوست	मित्र, दोस्त	friend
نرم	ŋiRma <i>n.</i>	مرچ	मिरचा	chilly
نرنگرا	ŋizgRa <i>n.</i>	خراٹا	खराटा	snore
نرنگرا تحس	ŋizgRa:ʰis <i>v.</i>	خراٹا مارنا	खराटा लेना	snore
نس اس	ŋisyis <i>v.</i>	بیٹھے بیٹھے سونا	बैठेबैठे सोना, बात करते करते सो जाना	sleep by sitting or start sleeping when talking
نلی شض	ŋilizis <i>v.</i>	بھینپنا	छिपना	hide (oneself)
نی دس	ŋi:dis <i>v.</i>	پیاسا ہونا	प्यासा होना	to be thirsty
نی لو	ŋi:lo <i>adj.</i>	نیلا	नीला	blue
نی نین تحس	ŋi:nʰis <i>v.</i>	گھاس پھوس کھود کر الگ کرنا	निराना	weed (remove weeds)

1	2	3	4	5
نیو	ɲya n.	پچھلی	मछली	fish
نیوچل بیتس	ɲyacel bišis v.	جال پھیکنا	जाल फेंकना	set (a trap
نیوگ زار	ɲyagzaR n.	کرن	किरण	ray
نیال باچن	ɲyalbacen n.	غریب	ग़रौब	poor
نیانخالس	ɲyanaxalis v.	پچھلی مارنا	मछली मारना	to fish
			सरसों	mustard
نیونگ اس کر	ɲyu:ɲskaR n.	سرسوں	मूँड़ना, दाढ़ी बनाना	save, cut with
نیوٹس	ɲyutis v.	موٹنا - داڑھی بنانا - خط بنوانا		scissors, cut (hair), cutting, trim
نیوٹس نق چھکس	ɲyutis laqcuks n.	ایک درخت کا نام	एक वृक्ष विशेष का नाम	name of a tree
وا	va n.	پانی	पानी	water
وزیر	vazi:R n.	وزیر	मंत्री	minister
وکیل	vakil n.	وکیں -	वकील	lawyer

1	2	3	4	5
دلِ شرس	valižis v.	اُترنا	उतरना	descend
واچھس	va:čis v.	نہانا	नहाना	bathe
واڊس	va:dis v.	سینچنا	सींचना	irrigate
وار	va:R n.	پیٹ	पेट	stomach, belly
وارچھرس	va:RačhiRis v.	بھگوننا	भिगोना	soak
وازا	va:za n.	باورچی	रसोइया	cook
واس کٹ	va:skat n.	سایا - لہنگا	साया	petticoat
واسنا	va:sna n.	بھنور - گرداب	भंवर	whirlpool
ہتی را اس کس پا	hatiRa:skispa n.	نجومی - جیوتشی	ज्योतिषी	astrologer, palmist
ہت (ہٹ) ہٹا اس	(hat)batayis v.	ہاتھ ہلانا	हाथ हिलाना	wave (the hand)
ہت مت تھس	hatmatt ^{his} v.	خدمت کرنا	सेवा करना	serve (a master)
ہت را	hatRa n.	خطرہ	खतरा	danger

1	2	3	4	5
ہٹی پا	hati:pa n.	دکاندار	दुकानदार	shopkeeper
ہرنگ	haRaŋ n.	مرکز	केन्द्र	centre
ہر انگ گل	haRa:ŋoguli n.	چھوٹی انگلی کے بعد والی انگلی	आनामिका	second finger
ہر انگ پر	haRa:ŋpoR pp.	بیچ میں	बीच में	in between
ہری دو	haRi:do adj.	بھیسکا	भीगा	wet
ہست بس	hasatbus v.	عزت کرنا	आदर करना	respect
ہق	haq n.	سچائی	सचाई, सत्य	truth
ہلس تحس	halast ^{his} v.	للیچانا	ललचाना	tempt
ہلتی	halti adj.n.	غلط - غلطی	गलत, गलती	wrong
ہل دورو	haldu:ro n.	یرقان	कंवल रोग	jaundice
ہل دورو	haldu:Ro adj.	نیلا	नीला	blue

1	2	3	4	5
ہمبا تھس	hambat ^{his} v.	ہمت کرنا	साहस करना	dare (risk doing something)
ہملا تھس	hamla:t ^{his} v.	چھاپہ مارنا - حملہ کرنا - دھوا بولنا	हमला करना, धावा करना, छापर मारना	raid, attack
ہن تا گائک	hantagayk adj.	بہت	बहुत	many
ہن دنگ	handan n.	گونگا	गूंगा	dumb
ہنگ	han	ہاں	हाँ	yes
ہنگس بس	hansibus v.	ہانپنا	हाँफना	pant
ہیاں	haya:l n.	خیال	विचार, डयाल	idea
ہاپس دسل	ha:psdis v.	جوڑ لگانا	जोड़ लगाना, पैबंद लगाना	'patch (cloth)
ہاٹ بار	ha:tuba:R p.	سامنے	सामने	before
ہادک	ha:dek n.	ٹھیکا	ठीका	contract
ہازس	ha:zis v.	ہنسنا	हँसना	laugh

1	2	3	4	5
هاس	ha:s n.	گھاٹی - وادی	घाटी	valley
هان س بس	ha:nsibus v.	کا پینا	काँपना	shiver
هايس	ha:his v.	جمائی لینا	जमुहाई, जग्हाई	yawn
هيسس	hisis n.	دمہ	दमा	asthma
هيس	hisis n.	شور	शोर	noise
هينگ	hiliŋ n.	اعتراض	एतराज, विरोध	protest
هیرارس	haRa:Ris v.	(۱) پینا - سفوف کرنا (۲) دھڑام سے گر پڑنا	1. बुकना 2. पीसना	1. collapse 2. pulverize
هکوجنس	hukučunjs v.	ہچکی آنا	हिचकी आना	hiccup
حکومت	hukumat n.	سرکار	सरकार, शासन	government, reign
حکومت تحس	hukumatt ^{his} v.	حکومت کرنا	शासन करना	to rule
هو هونگ تحس	huhun ^t _{his} v.	گنگنا	गुनगुनाना	hum (with mouth closed)
هو پو پو	hu:pupu n.	اُو	उल्लू	owl

1	2	3	4	5
ہون تھس	hu:nna:t ^h is v.	چپ یا خاموش رہنا	چپ یا शांत रहना	to keep silent
ہو	ho n.	دل	दिल, हृदय	bosom, heart
ہوپس	hopyis v.	ڈکارنا	छकारना	belch
ہوٹ روٹس	hotRobus v.	نا امید ہونا	निराश होना	dispair
ہداس کل تھس	hoda:skalt ^h is v.	دینا	देना	offer (something to somebody)
ہدانش	hoda:neš n.	دھریہ - ملحد - کافر	नास्तिक	atheist
ہدس	hodis v.	ہمدردی کرنا	हमदर्दी करना, सहानुभूति दिखाना	sympathise
ہور	hoR pp.	۱۔ کا (۲) میں (۳) سے	1. का 2. में 3. से	1. of 2. in 3. from
ہوژنو	hožono adv.	تب	तब	then
ہوس بک اس نخالس	hosbugsnaxalis v.	آہیں بھرنے	आह भरना	sigh
ہشو	hošo n.	مہمان	मेहमान, अतिथि	guest
ہشیار	hošya:R adj.	تیز	तेज	smart

1	2	3	4	5
هسونو ششار	hosonošša:R adv.	اوپر کی طرف	ऊपर की ओर	upwards
هڪاڻس	hok ^h atis n.	دل کی دھڙکن	हृदय गति, दिल की धड़कन	heart beat
هولا	hola n.	دل چسپ	दिलचस्प, रुचिपूर्ण	interesting
هوموس پياس	homospya:s adv. conj.	ايسا۔ اس لئ	ऐसा, इसलिए	so
همبو	hombu adj.	گهرا	गहरा	deep
هوناتو	hona:to conj.	نہیں تو	नहीं तो	otherwise
هونارو	hcna:Ro adj.	مند - دھيما	मन्द, धीमा	dull
هونش	honeš adj.	ڏريوک - بودا - شرميلا	डरपोक	timid
هوبتو	ho:betu adv.	اب تک	अब तक	still, yet
هوبتوگا	ho:betoga conj.	۱) اس لئ (۲) ليکن	1. इसलिए, 2. किन्तु	1. therefore 2. but
هوڻ روڻس	ho:Robus v.	نا اميد هونا	निराश होना	dispair
هوشن ۽ ٻنگ	ho:šibuṅ p. p.	تک	तक	till

1	2	3	4	5
ہو لی تھس	ho:lit ^h is v.	ڈھیل ہونا	ڈیلا ہونا	become loose
ہومو	ho:mo pr.	یہ	یہ	this
ہوموچھک	ho:močok pr.	یہ - اِن	یہ، اِن	these
ہومورن	ho:moRno pp.	سے	سے	from
ہوموژ	ho:mo:zi adv.	یہاں	یہاں	here
ہونا تر	ho:na:to adv.	نہیں تو	نہیں تو، अन्यथा	otherwise
ہوندی فری	ho:ndifaRi	یہاں - وہاں	یہاں، وہاں	here and there
ہکمت	hekmat n.	ہمت	ساہس	courage
ہیکپو	he:kpo conj.	اگرچہ	یہاں	although
ہیک پوت	he:kpokta adv.	اس طرح	اس طرح	thus
ہیاب تھس	hya:bi ^h is v.	پنکھا کرنا	پنکھا کرنا	fan

1	2	3	4	5
ہیا چھت تھس	hya:ch ^h at ^h i ^h is	رگڑ کر چمکانا	रगड़ कर चमकाना	scour (wash with abrasive)
ہیا س بس	hya:sibus v.	کھجلا نا	खुजलाना	itch
ہیا نگ س بس	hya:nsibus v.	سب سے پہلے جانا	सबसे पहले जाना	going in first
ہیا نگ اسپا تھس	hya:ns ^h pa ^h i ^h s v.	کھیلنا	खेलना	to play
ہیوہن دس	hyuhyudis v.	(ہونٹوں سے) سیٹی بجانا	मुँह से सीटी बजाना	to whistle (by the lips)
ہیے ا بس	hye:ybus v.	کھجلا نا	खुजलाना	itch
یا	ya conj.	یا	या	or
یتو	ya ^o n.	دوست - پیارا	मित्र (बुद्धधर्म का)	friend, dear
یاری	yaRi adv.	سامنے	सामने	forward, front
یا ایر	yaRi:R adv.	سامنے	सामने	before, in front of
یرے رے اس	yaRi:Reyis v.	تہنچ	पहुँच	approach (come near)

1	2	3	4	5
برى پھڑ	yaRi:Rp ^h utuR	آگے پیچھے	आगे पीछे	backwards and forwards
ينگ مو	yaŋmo adj.	هلکا (رنگ)	हलका	light (colour)
ياربو	ya:Rbo adv.	پہلے ہی	पहले ही	already
يونو	yu:no n.	سردي - جھاڑا	सरदी, जाड़ा, शीत	winter
يونگ	yu:ŋ n.	هلدى	हल्दी	turmeric
يون يا	yo:npa adj.	باياں	बाँया	left
اے	ye inter.	کيا	क्या	what
ايل دق	yeldaq n.	شاخ - ڈالى	शाखा, डाल	branch
اے ر	ye:Ra inter.	کيوں	क्यों	why